

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 111/2005(1))

**ΠΑΡΑΠΟΝΟ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΑΝΤΕΝΝΑ»**

Ημερομηνία Απόφασης: 14 Φεβρουαρίου, 2007

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Νίκου Παπαμιχαήλ, Μαίρης Κουτσελίνη, Μαρίας Δωρίτη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει μετά από παράπονο / καταγγελία τις από μέρους του σταθμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (1) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του **Κανονισμού 32(3)(β)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

29(1) «Οι σταθμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας».

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει:

32(3) «Απαγορεύεται: (β) η προβολή εντός οικογενειακής ζώνης ταινιών κινουμένων σχεδίων που περιέχουν σκηνές βίας, έστω και αν οι κατασκευαστές τους τις θεωρούν “παιδικές”».

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **9.6.2005** έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις για οποιεσδήποτε εξηγήσεις και / ή παραστάσεις σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της εν λόγω επιστολής και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού όπως δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Στην προαναφερθείσα επιστολή τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δε ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις, οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του σταθμού, εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία 1 – 2:

1. Στις **12.2.2005**, μεταξύ των ωρών **10:10** και **10:45**, στο πλαίσιο του επεισοδίου της παιδικής σειράς κινουμένων σχεδίων **«Men In Black»** μεταδόθηκαν **σκηνές αδικαιολόγητης βίας και επικίνδυνης συμπεριφοράς**, οι οποίες ήτο ενδεχόμενο να βλάψουν σοβαρά την σωματική, την πνευματική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, κατά παράβαση του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, το επεισόδιο καταπιάνεται με τη δράση δυο ανδρών (πράκτορες Κ και J) που όπως και στην ομώνυμη κινηματογραφική ταινία **«Οι άνδρες με τα μαύρα»** (**“Men In Black”**) ανήκουν στην μυστική υπηρεσία **«Άνδρες με τα Μαύρα»** και καθήκον τους είναι να προστατεύουν την Νέα Υόρκη από κακούς εξωγήινους που θέλουν να καταστρέψουν την πόλη.

Στο εν λόγω επεισόδιο ομάδα κακών απρόσωπων εξωγήινων εισέρχεται κρυφά στις εγκαταστάσεις ελέγχου της μυστικής υπηρεσίας και επιτίθεται βίαια με όπλα στους άνδρες με τα μαύρα. Το επεισόδιο περιλαμβάνει επικίνδυνες συμπεριφορές και βίαιες πάλες μεταξύ ανδρών και αποκρουστικών εξωγήινων, γροθιές, κλωτσιές και κακόβουλη χρήση όπλων και βαριών αντικειμένων.

Σε μια σκηνή ο πράκτορας Jay βρίσκεται αντιμέτωπος με ένα κακό εξωγήινο, τον οποίο πυροβολεί και σωριάζει χάμω. Ο εξωγήινος όμως αφού σηκώνεται, πετάγεται μπροστά από τον πρωταγωνιστή και του επιτίθεται με κλωτσιές και γροθιές. Ακολούθως, τον ανασηκώνει και τον κουνά πέρα – δώθε και μετά τον ρίχνει με δύναμη στο έδαφος. Όταν δε πλησιάζει για να τον αποτελειώσει, ο πράκτορας Jay σημαδεύει με ένα κουτί ένα πράσινο αιχμηρό πλάσμα, που με την πτώση του μοιράζει στην μέση τον κακό εξωγήινο.

Σε μια επόμενη σκηνή ο πράκτορας Jay έχει μεταμφιεστεί σε πράκτορα Kay για να ξεγελάσει τους εξωγήινους. Αποκαλύπτοντας το αληθινό του πρόσωπο, επιτίθεται στον αρχηγό των κακών εξωγήινων Δρ. Λούπω και τον σπρώχνει με βία μέσα σε ένα τζάμι. Ο Δρ. Λούπω σπάει το τζάμι με το σώμα του και πέφτει στο κενό. Στο μεταξύ ένας από τους κακούς εξωγήινους σημαδεύει τον πράκτορα Jay με το όπλο του. Τότε ο πράκτορας Kay αρπάζει μια συσκευή και κτυπά με βία το κεφάλι του εξωγήινου, διαλύοντας τον σε κομμάτια. Αμέσως, ο πράκτορας Jay πυροβολεί τις αλυσίδες των συνεργατών του και μετά στρέφει τα πυρά του σε ένα κακό εξωγήινο που προσπαθεί να καταστρέψει τον υπολογιστή και τον εξουδετερώνει.

Σε μια άλλη σκηνή, ο κακός εξωγήινος με το όνομα «Εγκέφαλος» γρυλίζοντας και αργότερα γελώντας σατανικά, εκτοξεύει από τον εγκέφαλό του μια πράσινη ακτίνα και κτυπά τον πράκτορα Kay στο χέρι. Με τη δύναμη της ακτίνας του εγκεφάλου του γκρεμίζει τη στέγη του κτιρίου για να κατατροπώσει τον Kay. Στο διπλανό δωμάτιο εμφανίζεται ένας εξωγήινος – τέρας που προτάσσει τα σουβλερά του δόντια σε ένα μικρό εξωγήινο σκουλήκι.

Στη συνέχεια, ο Δρ. Λούπω επιτίθεται στον επικεφαλής των ανδρών με τα μαύρα, τον αρπάζει με τα γαμψά του νύχια και αρχίζει να τον δαγκώνει στο λαιμό για να τον φάει, λέγοντάς του «*Ας ξεκινήσουμε με την σπλήνα σου*». Στη σκηνή παρεμβαίνει ο διαμελισμένος κλώνος του Δρ. Λούπω, ο οποίος πυροβολεί με το όπλο του τον αυθεντικό Δρ. Λούπω και τον σκοτώνει.

2. Στις **12.2.2005**, κατά την διάρκεια του επεισοδίου της παιδικής σειράς κινουμένων σχεδίων «**Men In Black**» που μεταδόθηκε εντός οικογενειακής ζώνης μεταξύ των ωρών **10:10** και **10:45** και έφερε σήμανση (**K**) δηλαδή κατάλληλο για όλους, προβλήθηκαν σκηνές **βίας**, κατά παράβαση του **κανονισμού 32(3)β** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Με επιστολή του ημερομηνίας **25.7.2005**, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Δικηγόρος του σταθμού ο κ. Λουκής Παπαφιλίππου ανέφερε τα ακόλουθα:

«Στην παρούσα υπόθεση υπάρχει καταγγελία εναντίον του σταθμού καθόσον αφορά επεισόδιο της παιδικής σειράς κινουμένων σχεδίων "Men in Black", το οποίο μεταδόθηκε στις 12/2/2005 μεταξύ των ωρών 10:10 - 10:45 .

*Η καταγγελία αφορά ισχυριζόμενη παράβαση του άρθρου **29(1)** του Περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1)/98 και του κανονισμού **32(3)(β)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000, (ΚΔΠ10/2000).*

A) Εξέταση των ισχυριζόμενων παραβάσεων:

1) Ισχυριζόμενη παράβαση του άρθρου 29(1) του Νόμου 7(1)/98

«Οι σταθμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας».

Ο σταθμός κατηγορείται ότι στο επίδικο επεισόδιο μεταδόθηκαν σκηνές αδικαιολόγητης βίας και επικίνδυνης συμπεριφοράς οι οποίες ήτο ενδεχόμενο να βλάψουν σοβαρά την σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων.

Καταρχήν έχω να παρατηρήσω ότι το περιεχόμενο του επιδίκου επεισοδίου δεν διαφέρει από οποιαδήποτε άλλη παιδική σειρά κινουμένων σχεδίων και καρτούν που έχουν γυριστεί και προβληθεί τα τελευταία χρόνια σε όλες τις χώρες του κόσμου. Το πιο πάνω συγκριτικό κριτήριο το χρησιμοποιούμε για να δείξουμε το εξής: Για να στοιχειοθετηθεί παράβαση του άρθρου αυτού, πρέπει να αποδειχθεί από την Αρχή ότι όσα έχουν προβληθεί στο επίδικο επεισόδιο ήτο ενδεχόμενο να βλάψουν σοβαρά την σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων. Οι έννοιες αυτές είναι **αόριστες -αξιολογικές έννοιες** και πρέπει να ερμηνεύονται βάσει των συγχρόνων κοινωνικών αντιλήψεων και βάσει της σημερινής πραγματικότητας. Στη σημερινή εποχή η ωμή βία είναι καθημερινό φαινόμενο, μαστίζει την εποχή μας και δεν αφήνει κανένα ασυγκίνητο. Από την άλλη, κανένας δεν μένει ανήμερος του τι συμβαίνει τριγύρω του. Όλοι οι κοινωνοί, ακόμα και οι ανήλικοι, τα μικρά παιδιά, ζουν, βιώνουν και βλέπουν καθημερινά φαινόμενα βίας. Αυτό φυσικά δεν σημαίνει ότι η πολιτεία πρέπει να πάψει να επιδιώκει να προστατεύει τους ανηλίκους εφαρμόζοντας προληπτικό μέτρα, τα οποία στόχο θα έχουν την αποτροπή των ανηλίκων από την παρακολούθηση στην τηλεόραση αλλά και στα μέσα μαζικής επικοινωνίας γενικότερα, φαινόμενων βίας. Το παραδεκτό όμως γεγονός ότι η σημερινή κοινωνία έχει αλλάξει άρδην, και οι ανήλικοι όχι μόνο μπορούν να αντικρύσουν οπουδήποτε φαινόμενα έξαρσης της βίας, αλλά έχουν και σε μεγάλο βαθμό εξοικειωθεί με αυτά, τείνει στο να αναγκάζει πια πολιτειακά όργανα και αρχές, όπως η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, να λαμβάνουν υπόψη τους τη σύγχρονη πραγματικότητα και να ερμηνεύουν έννοιες όπως η πιο πάνω, **βάσει ακριβώς των σύγχρονων αντιλήψεων.**

Για να κρίνει κάποιος την επίδικη εκπομπή, πρέπει να δει την σημασία και την όλη λογική στην οποία στηρίζονται τέτοιου είδους παιδικές εκπομπές, όπως η επίδικη και πράττοντας αυτό θα διαπιστώσει ότι όχι μόνο αυτές δεν βλάπτουν τα παιδιά, αλλά και παράγουν κοινωνικό έργο, λαμβανομένων πάντα υπόψη των δεδομένων της σημερινής πραγματικότητας. Τα καρτούν και οι παιδικές ταινίες όπως η επίδικη, έχουν δημιουργηθεί για ένα και μοναδικό λόγο: Για να μεταφέρουν στα παιδιά την πραγματικότητα των μεγάλων(αποδίδοντας θέματα της πραγματικότητας στη σωστή τους διάσταση, με έμμεσο τρόπο), όποια και να είναι αυτή, διακωμωδώντας καταστάσεις και προβάλλοντας

τις με ένα απλοϊκό τρόπο, με ένα «άλλο τρόπο» πιο προσιτό στα παιδιά. Με αυτή τη λογική, τα καρτούν και οι παιδικές ταινίες προσπαθούν επίσης να επισημάνουν τη σκληρή πλευρά της ζωής με απώτερο στόχο όχι μόνο την ενημέρωση, αλλά και την υποβολή του ορθού, του δίκαιου και του «καλού».

Τα καρτούν και οι παιδικές ταινίες παρουσιάζουν τον αληθινό κόσμο χρησιμοποιώντας μορφές που ταυτίζονται με τον φανταστικό κόσμο των παιδιών, ώστε να υποβοηθηθούν τα παιδιά να αντιληφθούν καλύτερα τον κόσμο. Όλες οι μορφές των ηρώων αγαπήθηκαν από όλο τον κόσμο στον πλανήτη και έγιναν διάσημες είτε πρόκειται για μορφές αγγελικές είτε για άγριες μορφές που παρουσιάζουν τους κακούς ήρωες. Οι κακοί ήρωες έχουν πάντα κάποια χαρακτηριστικά τα οποία αμέσως υποδηλώνουν τον κακό χαρακτήρα και οι καλοί το αντίθετο. Με την αναπαράσταση αυτή, τα παιδιά αντιλαμβάνονται τις αληθινές καταστάσεις της ζωής, που πολύ γρήγορα θα γνωρίσουν (αν δεν τις γνώρισαν ήδη) και προετοιμάζονται για να βιώσουν την αληθινή και αιώνια διαμάχη του καλού με το κακό που κυριαρχεί στο κόσμο. Το σημαντικό όμως, είναι ότι πάντοτε στα παιδικά έργα, τα διάφορα προβλήματα επιλύονται με ευφυΐα και χιούμορ και στο τέλος πάντοτε κυριαρχεί το στοιχείο του καλού.

Όλα τα πιο πάνω αναφερόμενα ισχύουν και καθόσον αφορά την επίδικη εκπομπή. Κεντρικό θέμα της επίδικης εκπομπής είναι η προσπάθεια των «καλών ηρώων» να σώσουν και να προστατεύσουν την Νέα Υόρκη από κακούς εξωγήινους. Στο τέλος, επικρατεί το καλό και κυριεύει η γαλήνη. Οι καλοί ήρωες χρησιμοποιούν έξυπνες μεθόδους και τεχνικές για να αντιμετωπίσουν τους εξωγήινους. Εάν στην προσπάθεια τους αυτή χρησιμοποιούν πράξεις βίας (οι οποίες προβάλλονται με τέτοιο τρόπο ώστε να καθίσταται δυνατόν να τις παρακολουθήσει ευχάριστα ένα μικρό παιδί και στο τέλος να διδαχθεί από αυτές), αυτό είναι λογικό και επιτρεπτό καθώς παρόμοιες πράξεις υπάρχουν γύρω μας και η επαφή μαζί τους αργά ή γρήγορα είναι αναπόφευκτη. Η επίδικη εκπομπή έχει καθαρά ψυχαγωγικό και εκπαιδευτικό σκοπό καθώς στοχεύει στο να γνωρίσει στα παιδιά ,τη σκληρή σημερινή ζωή μέσω κινουμένων σχεδίων, ώστε να μην αναγκαστούν να την γνωρίσουν πρώτα απευθείας από την αληθινή ζωή. Σημαντικότερη όμως βοήθεια δίδεται μέσω αυτής και σε όσα παιδιά έχουν ήδη βρεθεί αντιμέτωπα με την ωμή πραγματικότητα, καθώς στην επίδικη εκπομπή, όπως έχει αναφερθεί, υπάρχει

ο χαρακτήρας του καλού, που στο τέλος κυριαρχεί, με έξυπνες τεχνικές και κάποιες φορές με κωμικό τρόπο, ώστε τα παιδιά να κατακλυσθούν τελικά από ένα ευχάριστο συναίσθημα ευφορίας και αισιοδοξίας.

Για όλους του πιο πάνω λόγους, καθίσταται αντιληπτό ότι η επίδικη εκπομπή δεν θα μπορούσε να βλάψει ποτέ, με κανένα τρόπο και σε κανένα βαθμό τη σωματική, ή την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων. Η επίδικη εκπομπή δεν περιέχει σκηνές βίας, αν ερμηνεύσουμε την βία σύμφωνα με την σημερινή κοινωνική πραγματικότητα και αντίληψη. Σκηνές βίας είναι αυτές που αντικρίζουν και βιώνουν τα παιδιά στην καθημερινή ζωή και όχι αυτές που έχουν προβληθεί στις επίδικες εκπομπές.

Για του λόγου το αληθές παραθέτω αυτούσιο ένα άρθρο που έχει δημοσιευθεί στην εφημερίδα « η σημερινή» στις 23/4/2005 στη σελ. 18 που φέρει τίτλο:

«Στο φόρτε της η παιδική κακοποίηση»

Τι αποδεικνύει ειδική έρευνα, στην οποία πήραν μέρος πάνω από 900 παιδιά»

Σοβαρότερες μορφές σωματικής βίας τα παιδιά θεωρούν το κόψιμο, με μαχαίρι, τη γροθιά/κλωτσιά και το κάψιμο με ζεστό νερό και με τσιγάρο.

ΕΡΕΥΝΑ

Διερευνήθηκαν οι αντιλήψεις 913 παιδιών ηλικίας 12-18χρονών

(ΤΗΣ ANNITAS ΝΙΚΟΛΑΟΥ)

Σε ανησυχητικά επίπεδα βρίσκεται η κακοποίηση παιδιού στην κυπριακή οικογένεια, αφού παρουσιάζει καθημερινά αυξητική τάση. Σύμφωνα με έρευνα, που διεξήγαγε το Γραφείο Οικονομικών και Στατιστικών Μελετών «Economarket LTD» και το Frederick Institute of Technology, το 20% των παιδιών που έλαβαν μέρος στην έρευνα - στην πλειονότητα τους αγόρια που ζουν στην πόλη- έχουν υποστεί κάποιας μορφής σωματική κακοποίηση, ενώ το 10% (αγόρια και κορίτσια) έχει υποστεί κάποιας μορφής σεξουαλική κακοποίηση.

Συγκεκριμένα, πέρα από το χαστούκι, τα χτυπήματα στο σώμα και στο πρόσωπο, και το τράβηγμα αφτιού και μαλλιών, η άσκηση βίας ενάντια στα παιδιά (είτε είναι αγόρια είτε κορίτσια) υπήρξαν παιδιά με τραύματα στο κεφάλι, αιμορραγίες, σπάσιμο οστών, τραύματα στα γεννητικά όργανα και εγκαύματα, ενώ σε πολλές περιπτώσεις παρατηρήθηκαν αυξημένα ποσοστά χρήσης αλκοόλ (29,8) και άλλων ουσιών όπως ναρκωτικά (3,8%), ανάμεσα σε παιδιά που έχουν υποστεί σωματική κακοποίηση ή που υπήρξαν μάρτυρες σκηνών βίας ανάμεσα στους γονείς.

Στην έρευνα διερευνήθηκαν οι αντιλήψεις 913 παιδιών, ηλικίας 12-18 χρονών. Τα παιδιά που ρωτήθηκαν φαίνεται να αποδέχονται σε μεγάλο βαθμό τη χρήση βίας, κυρίως της ψυχολογικής και κατά δεύτερο λόγο της σωματικής -εκλαμβάνοντας την συχνά ως μια φυσιολογική συμπεριφορά. **Οι σοβαρότερες μορφές ψυχολογικής βίας θεωρούνται η απειλή για εγκατάλειψη ή θάνατο ή χτύπημα (75%) και ο εκφοβισμός κατά της ζωής (70,3%). Επίσης, σοβαρότερες μορφές σωματικής βίας τα παιδιά θεωρούν το κόψιμο με μαχαίρι (83,1), τη γροθιά /κλωτσιά (79,3%), το κάψιμο με ζεστό νερό (78,7%) και το κάψιμο με τσιγάρο (78,3%). Ακολουθούν ο τραυματισμός (74,5%), το χτύπημα στο σώμα ή στο πρόσωπο (68,8%) και το ρίξιμο αντικειμένων (63,3%). Το χαστούκι (39,6%) και το τράβηγμα μαλλιών (28,9%), ενώ το σπρώξιμο (5,8%) και το τσίμπημα (6%) θεωρούνται ως οι λιγότερο ενοχλητικές μορφές σωματικής βίας.**

Τα πιο πάνω ευρήματα μπορούν να εξηγηθούν και με την υπόθεση ότι η πατριαρχική αντιμετώπιση των παιδιών στην κυπριακή οικογένεια θέλει τα παιδιά κτήμα των γονιών τους, οπότε και η παραβίαση του σώματος τους θεωρείται, σε μεγάλο βαθμό, αποδεκτή. Εξάλλου, δεν είναι τυχαία η αντίληψη του 62% μαθητών γυμνασίου, οι οποίοι δηλώνουν ότι «Το ξύλο κάπου -κάπου κάνει καλό», ενώ το 25% των ενήλικων Κυπρίων πιστεύει ότι «ο άντρας πρέπει να δείχνει την εξουσία του μέσα στο σπίτι».

Η σεξουαλική βία

Το 81% των ερωτηθέντων μαθητών θεωρούν όλες τις πράξεις σεξουαλικής βίας ως συμπεριφορές που ενοχλούν πολύ ως πάρα πολύ. Οι πράξεις που ενοχλούν λιγότερο είναι η περιγραφή σεξουαλικών σκηνών (66%) και η επίδειξη πορνογραφικού υλικού

(69,9%). Ως σοβαρότερες μορφές σεξουαλικής βίας δηλώνονται ο εξαναγκασμός παιδιού από ενήλικα να αγγίζει τα γεννητικά όργανα (89,8%), ο εξαναγκασμός να ποζάρει γυμνός/γυμνή (89,9%) και ο εξαναγκασμός να γδυθεί μπροστά σε ενήλικα (88,4%). Ο εξαναγκασμός σε σεξουαλική επαφή ενοχλεί πολύ ως πάρα πολύ το 87% των ερωτηθέντων.

Αν και δεν υπάρχει διαφορά στα ποσοστά σεξουαλικής βίας ανάμεσα στα δύο φύλα, εντούτοις υπάρχει σαφής διαφορά ως προς τη μορφή βίας που εκδηλώνεται. Περισσότερα κορίτσια έχουν εξαναγκαστεί από μέλος της οικογένειάς τους να ποζάρουν γυμνά (60%), να αγγίζουν τα γεννητικά όργανα (58,3%), να γδυθούν (57,1) ή έχουν υποστεί άγγιγμα σεξουαλικής φύσεως (54,4%). Τα αντίστοιχα ποσοστά για τα αγόρια είναι πολύ μικρότερα: 40%, 41,7% και 45,6%.

Πιο ψηλά ποσοστά αφορούν τα αγόρια για την επίδειξη πορνογραφικού υλικού (60% σε σχέση με 40% για τα κορίτσια) και για την περιγραφή σεξουαλικών σκηνών (58,3% για τα αγόρια και 41,7% για τα κορίτσια).

Από τα παιδιά που δήλωσαν ότι έχουν υποστεί σεξουαλική κακοποίηση είναι πολύ ψηλότερο το ποσοστό αγοριών (58,3%) σε σύγκριση με (41,7%) των κοριτσιών που αναφέρουν σεξουαλική επαφή με μέλος της οικογένειάς τους. Εύρημα που χρήζει περισσότερης διερεύνησης, τονίζει η Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια. Πάντως, η Επιτροπή καταδικάζει όλες τις μορφές βίας και τονίζει ότι πρέπει να καταγγέλλονται.

Είναι νομίζω «του ηλίου φαινότερο» ότι όταν η σημερινή πραγματικότητα της κυπριακής κοινωνίας παρουσιάζει αυτό το χάλι, θα ήταν αφελές, παράλογο, υποκριτικό και πράξη υπεκφυγής από την ευθεία και άμεση αντιμετώπιση των πραγματικών προβλημάτων και των πραγματικών φαινομένων βίας, η προσπάθεια εξευρέσεως φαινομένων βίας στην επίδικη εκπομπή!

Για όλους τους πιο πάνω λόγους οι κατηγορίες αυτές πρέπει να απορριφθούν ως ουσία αβάσιμες.

2) Ισχυριζόμενη παράβαση του Κανονισμού 32(3)(β) της ΚΑΠ 10/2000 (κατηγορίες 9/20/31):

« Απαγορεύεται -

η προβολή εντός οικογενειακής ζώνης ταινιών κινουμένων σχεδίων που περιέχουν σκηνές βίας, έστω και αν οι κατασκευαστές τους τις θεωρούν "παιδικές" ».

Και αυτή η κατηγορία πρέπει να απορριφθεί αμέσως ως ουσία αβάσιμη, για τους λόγους που αναπτύσσονται και διεξοδικά αναλύονται πιο πάνω και τους οποίους υιοθετούμε και επαναλαμβάνουμε. Υπενθυμίζουμε την ανάγκη για ερμηνεία της έννοιας «βία» βάσει των σημερινών δεδομένων και το αναμφισβήτητο γεγονός ότι η επίδικη εκπομπή δεν περιείχαν οποιαδήποτε σκηνή βίας, αλλά αντιθέτως διαδραματίζουν διαπαιδαγωγικό και εκπαιδευτικό ρόλο.

Ο Σταθμός θα παραστεί στην εξέταση και θα προσαγάγει μαρτυρία και επιπρόσθετες θέσεις».

Με επιστολή της ημερομηνίας **18.5.2006**, η Αρχή κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να εμφανιστούν στη συνεδρία της ημερομηνίας 31.5.2006 και ώρα 17:00 για την ακρόαση των καταγγελιών που διατυπώθηκαν εναντίον του σταθμού. Επίσης, στην επιστολή αναφέρονταν τα εξής: «Αν επιθυμείτε να καλέσετε μάρτυρες, για να δώσουν μαρτυρία ή να φέρουν αποδεικτικά στοιχεία ενώπιον της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, οφείλετε να προβείτε στις αναγκαίες διευθετήσεις, για να εξασφαλίσετε την προσέλευση των μαρτύρων και την προσαγωγή των αποδεικτικών στοιχείων. Αν παραλείψετε να εμφανιστείτε ενώπιον της Αρχής στον προαναφερθέντα τόπο και χρόνο, η Αρχή μπορεί να προχωρήσει στην ακρόαση των υποθέσεων στην απουσία σας. Επιπλέον, σας πληροφορούμε ότι λόγω φόρτου εργασίας, αλλά και για σκοπούς προγραμματισμού, δεν είναι δυνατό να δίνονται αναβολές για εξέταση υποθέσεων, εκτός εάν το αίτημα για αναβολή υποβάλλεται στην Αρχή εγκαίρως και αφορά πολύ σοβαρούς λόγους».

Με επιστολή του ημερομ. **18.5.2006**, που λήφθηκε αυθημερόν στα γραφεία της Αρχής, ο κ. Παπαφιλίππου ανέφερε τα πιο κάτω:

«Σχετική είναι η σημερινή σας επιστολή με την οποία μας πληροφορείτε ότι η υπόθεση ορίσθηκε στις 31.5.2006.

Εφόσον ο φάκελος είναι ώριμος, παρακαλώ να μας ορίσετε ημερομηνία για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου και παράδοση του πορίσματος του ερευνώντος λειτουργού. Με την παραλαβή των εγγράφων θα χρειαστούμε λίγες μέρες για τη μελέτη του φακέλου».

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **19.5.2006** ανέφερε στο σταθμό ότι κάνει δεκτό το αίτημά του και τον κάλεσε να εμφανιστεί στα γραφεία της στις 24.5.2006 και ώρα 10:00 για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης.

Με επιστολή του ημερομ. **22.5.2006** ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χρ. Χριστοφίδης ανέφερε τα ακόλουθα:

«Ενεργούμε για τον τηλεοπτικό σταθμό ANTENNA.

Γνωρίζουμε λήψη της επιστολής σας ημερ. 19/05/2006 με την οποία η Αρχή επιτρέπει στο σταθμό να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, τον πληροφορεί όμως ότι για λόγους συμμόρφωσης με τον περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικών Χαρακτήρα (προστασία του ατόμου) Νόμο 138(1)/2001, έχουν αφαιρεθεί από το διοικητικό φάκελο τα προσωπικά δεδομένα του παραπονουμένου.

Με την παρούσα ζητούμε όπως μας δοθεί η δυνατότητα να επιθεωρήσουμε όλο το διοικητικό φάκελο της άνω υπόθεσης, χωρίς να αφαιρεθεί οτιδήποτε από αυτόν, για τους εξής λόγους:

Προσεκτική μελέτη του Νόμου 138(1)/2004 οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η Αρχή υποχρεούται να μην αποκρύβει από το σταθμό οποιοδήποτε μέρος του διοικητικού

φακέλου, ακόμα κι αν σ' αυτό καταγράφονται στοιχεία που αφορούν άμεσα ή έμμεσα το πρόσωπο του παραπονούμενου:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου 138(1)/2001, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα περιλαμβάνει και τη διάδοση και τη διαβίβαση αυτών.
2. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Νόμου 138(1)2001, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει ρητή συγκατάθεση του. Ο ορισμός της έννοιας «συγκατάθεση» δίδεται στο άρθρο 2: Σημαίνει κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση, του υποκειμένου των δεδομένων που εκφράζεται με τρόπο σαφή και εν πλήρη επίγνωση και με την οποία το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Επομένως, η Αρχή θα είχε καταρχήν την **υποχρέωση να αναφέρει ότι στην συγκεκριμένη περίπτωση ο συγκεκριμένος παραπονούμενος δεν έχει δώσει τη συγκατάθεση του.**
3. Και να μην έχει δώσει όμως την συγκατάθεσή του ο παραπονούμενος, η Αρχή πάλι θα ήταν υπόχρεα να μην αφαιρέσει τα στοιχεία του από διοικητικούς φακέλους κάθε υπόθεσης, καθώς η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 5 του Νόμου 138(1)/2001, ορίζει ότι σε κάποιες περιπτώσεις η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων. Οι περιπτώσεις οι οποίες εφαρμόζονται στην περίπτωση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης είναι οι εξής:
 - (α) «Όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση υποχρεώσεως του υπευθύνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από Νόμο»:

Η Αρχή είναι υποχρεωμένη βάσει του Νόμου 158(1)/99 να δίδει το δικαίωμα στους σταθμούς να λαμβάνουν γνώση του διοικητικού φακέλου ούτως ώστε να τους δίδεται ουσιαστικά το δικαίωμα της προηγούμενης ακροάσεως και Υπερασπίσεως. Η Αρχή έχει ήδη κρίνει ότι το δικαίωμα γνώσης του διοικητικού φακέλου πρέπει να δίνεται. Πρέπει λοιπόν το δικαίωμα αυτό να δίδεται ουσιαστικά και απόλυτα χωρίς να ανευρίσκονται

μέθοδοι για συστολή του, περικοπή του και αποδυνάμωση του. Η απόκρυψη οποιουδήποτε στοιχείου του διοικητικού φακέλου, πιθανόν να στερούσε από το σταθμό την ευκαιρία να λάβει γνώση ενός σημαντικού για την Υπεράσπιση στοιχείου.

Η Αρχή λοιπόν είναι υποχρεωμένη να κοινοποιεί στο σταθμό οποιοδήποτε μέρος του διοικητικού φακέλου το οποίο αφορά και τον παραπονούμενο, ούτως ώστε να εκπληρώσει την υποχρέωση της που επιβάλλεται από τον Νόμο 158(1)/99.

(ε) Όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει των δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων».

Η διαβίβαση από την Αρχή προς το σταθμό των στοιχείων του παραπονούμενου και της περιγραφής που ο ίδιος έδωσε στην κατά τη γνώμη του ενδεχόμενη παράβαση, είναι απαραίτητα στοιχεία για το σταθμό προς σύνταξη της Υπεράσπισης του. Ο σταθμός (ως τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα) **έχει έννομο συμφέρον** να πληροφορηθεί όλα τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου, διότι είναι ήδη καταγγελλόμενος και οιονεί κατηγορούμενος. Το έννομο αυτό συμφέρον του σταθμού είναι μάλιστα υπέρτερο του δικαιώματος του παραπονούμενου να μην διαρρεύσει το όνομά του ή άλλο προσωπικό του δεδομένο, καθώς ο σταθμός έχει κάθε δικαίωμα να γνωρίζει οποιοδήποτε στοιχείο το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί προς Υπεράσπιση του. Έχει επίσης δικαίωμα να γνωρίζει, μεταξύ άλλων, και την πρόθεση του κάθε παραπονούμενου: Καταγγέλλει καλή τη πίστη ή αντιπροσωπεύει ξένα συμφέροντα;

Εξάλλου ο ίδιος ο παραπονούμενος έδωσε επωνύμως την καταγγελία του, πράγμα που σημαίνει ότι ο ίδιος αποδυνάμωσε ήδη το πιο πάνω δικαίωμα του. Κάθε παραπονούμενος μπορεί κάλλιστα να υποβάλει το παράπονο του ανώνυμα.

Βάσει των πιο πάνω, καθίσταται αντιληπτό ότι η Αρχή υποχρεούται να αφήνει το σταθμό να λαμβάνει γνώση όλου του περιεχομένου του διοικητικού φακέλου κάθε υπόθεσης.

Είναι δε χαρακτηριστικό, ότι από το Γραφείο του Επιτρόπου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων αποκαλύπτονται τα στοιχεία του παραπονούμενου προς διαφύλαξη των συμφερόντων της Υπεράσπισης, στο στάδιο της επιθεώρησης διοικητικού φακέλου. Η Αρχή οφείλει όπως προτού βιάζεται να «συμμορφώνεται» με Νόμους, επικοινωνήσει προηγουμένως με την Επίτροπο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Εάν παρά ταύτα η Αρχή έχει αντίθετη γνώμη, παρακαλούμε όπως μας δοθεί το δικαίωμα να προβάλουμε αναλυτικότερα τις θέσεις μας είτε προφορικά είτε γραπτώς, σύμφωνα με το άρθρο 43 του Νόμου 158(1)/99».

Στις **24.5.2006** προσήλθε στα γραφεία της Αρχής ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Γιώργος Βαλιαντής, ο οποίος και επιθεώρησε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Με επιστολή του ημερομ. **25.5.2006** ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χρ. Χριστοφίδης ανέφερε τα ακόλουθα:

«Ενεργούμε για τον τηλεοπτικό σταθμό Αντέννα.

Στις 24/05/2006 δικηγόρος μας επεσκέφθη την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου και επιθεώρησε το Διοικητικό Φάκελο της πιο πάνω Υπόθεσης και έλαβε αντίγραφα όλων των εγγράφων του διοικητικού φακέλου, το περιεχόμενο του οποίου έχει ως εξής:

A) Έντυπο διερεύνησης παραβάσεων.

B) Πρακτικά συνεδρίας ημερομηνίας 01/06/2005.

1. Πόρισμα ερευνώντος λειτουργού ημερ. 18/03/2005

2. Επιστολή Αρχής προς σταθμό ημερ. 09/06/2005

3. Απόδειξη παραλαβής

4. Επιστολή κ. Α. Παπαφιλίππου προς την Αρχή ημερ. 25/07/2005

5. *Επιστολή Αρχής προς σταθμό ημερ. 18/05/2006*
6. *Επιστολή κ. Α. Παπαφιλίππου προς την Αρχή ημερ. 18/05/2006*
7. *Επιστολή Αρχής προς σταθμό ημερ. 19/05/2006*
8. *Εσωτερικό Σημείωμα από ερευνώντα λειτουργό ημερ. 30/11/05*
9. *Επιστολή από κ. Χριστοφίδη προς Αρχή ημερ. 22/05/2006*
10. *Επιστολή από Α. Κορφιώτη προς Αρχή ημερ. 22/05/2006.*

A) Παρατηρήσεις μας επί του περιεχομένου του διοικητικού φακέλου:

- *Ο σταθμός πληροφορήθηκε με επιστολή της Αρχής ημερομηνίας 09/06/2005 ότι η υπόθεση εξετάζεται κατόπιν υποβολής παραπόνου.*
- *Στο Έντυπο Διερεύνησης Παραβάσεων, στα στοιχεία του Παραπονούμενου, αναγράφεται μόνο «Π/Κ» και ότι το παράπονο υποβλήθηκε στις 14/02/2005.*
- *Ανάθεση σε ερευνώσα λειτουργό από το Διευθυντή της Αρχής στις 28/02/2005.*
- *Ερευνώσα λειτουργός η Κορίνα Παπανεάρχου.*
- *Υποβολή πορίσματος ερευνούσας λειτουργού προς την Αρχή, στις 18/03/2005.*
- *Η Αρχή αποφάσισε την προώθηση της υπόθεσης στις 01/06/2005 στην συνεδρία της υπ' αριθμό 25/2005. (Παρόντες: Νίκος Παπαϊωάννου, Πρόεδρος, Ανδρέας Ιωάννου, Αντιπρόεδρος και τα μέλη Νίκος Παπαμιχαήλ, Μαίρη Κουτσελίνη, Μαρία Δωρίτη, Άλεξ Ευθυβούλου. Απόν ο κ. Ανδρέας Κωνσταντινίδης).*
- *Πόρισμα της ερευνώσας λειτουργού*
 - *Αναφέρεται ότι η διερεύνηση άρχισε με γραπτές οδηγίες του Διευθυντή της Αρχής.*
 - *Αναφέρεται το υποβληθέν παράπονο.*
 - *Δεν φαίνεται να έχει περισυλλεχθεί οποιαδήποτε μαρτυρία, ούτε να έχει ληφθεί οποιαδήποτε κατάθεση.*
- *Στο εσωτερικό σημείωμα της ερευνώσας λειτουργού, ημερομηνίας 30/11/05 επαναλαμβάνονται όσα αναφέρονται στο πόρισμά της και προστίθεται η επιστολογραφία μεταξύ Αρχής και σταθμού που ανταλλάχθηκε μετά τις*

18/03/2005, ημερομηνία δηλαδή υποβολής του πορίσματος. Προστίθεται επίσης πίνακας προηγούμενων υποθέσεων της Αρχής για παραβάσεις των επιδίκων, στην παρούσα υπόθεση, διατάξεων. Το εσωτερικό σημείωμα, τελειώνει με την φράση: «ύστερα από προσεκτική μελέτη της υπόθεσης κρίνουμε ότι δεν υπάρχουν αλλά περιθώρια έρευνας και ως εκ τούτου η υπόθεση παραπέμπεται στην Αρχή». Να σημειωθεί ότι από το διοικητικό φάκελο προκύπτει ότι η ερευνώσα λειτουργός δεν έχει συλλέξει οποιαδήποτε μαρτυρία, δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κατάθεση.

B) Επιστολή μας ημερ. 22/05/2005:

Σχετική η επιστολή μας ημερομηνίας 22/05/2005, η οποία δεν έχει ακόμα απαντηθεί.

Στις 24/05/2006, ο διοικητικός φάκελος επιθεωρήθηκε με πλήρη επιφύλαξη των δικαιωμάτων του σταθμού για επίκληση της ακυρότητας της διαδικασίας, όπως είχαμε αναφέρει στη εν λόγω επιστολή μας ημερ. 22/05/2006.

Είναι η θέση μας ότι η επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου έχει παραμείνει ανολοκλήρωτη, κατά παράβαση του άρθρου 43 του Νόμου 158(1)/99, για τους εξής λόγους:

1. Η Αρχή παρέλειψε να ακούσει το σταθμό επί των θέσεων του, όπως αυτές εκφράστηκαν στην επιστολή του ημερ. 22/05/2006.
2. Η Αρχή παραλείπει να ενημερώσει το σταθμό για το τι ακριβώς έχει αφαιρεθεί από το διοικητικό φάκελο.
3. Στο Έντυπο Διερεύνησης Παραβάσεων, στα στοιχεία του Παραπονούμενου, αναγράφεται μόνο «Π/Κ» και ότι το παράπονο υποβλήθηκε στις 14/02/2005. Ανακύπτει το εύλογο ερώτημα κατά πόσον υπάρχει άλλο έντυπο διερεύνησης παραβάσεων στο οποίο να αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία του παραπονούμενου, το οποίο ενδεχομένως να έχει αφαιρεθεί από το διοικητικό φάκελο. Υιοθετούμε σχετικά όλα όσα αναφέρονται στην επιστολή μας ημερομηνίας 22/05/2005 και επαναλαμβάνουμε ότι ανεπίτρεπτα η Αρχή αποκρύβει ουσιώδη στοιχεία από τον κατηγορούμενο σταθμό.

Γ) Οι παραστάσεις μας επί της ουσίας:

Ανευ βλάβης των πιο πάνω θέσεών μας, υποβάλλουμε τα ακόλουθα:

1. *Η Αρχή ανεπίτρεπτα άρχισε την διερεύνηση της παρούσας υπόθεσης κατόπιν υποβολής παραπόνου, κατά παράβαση του Κανονισμού 41(1) της ΚΔΠ 10/2000.*
2. *Με την παρούσα υιοθετούμε την αγόρευση του κ. Α. Παπαφιλίππου, ημερ. 25/07/2005».*

Με επιστολή του ημερομ. **29.5.2006** ο κ. Παπαφιλίππου ανέφερε τα ακόλουθα:

«Με την καταχώρηση των γραπτών αγορεύσεων στις ως άνω υποθέσεις, ο Σταθμός δεν θα κάμει χρήση του δικαιώματος προφορικών παραστάσεων.

Η Αρχή έχει καταχωρήσει πλειάδα υποθέσεων συναφών ή με τα ίδια γεγονότα και δεν εκπροχώρησε στην συνένωση».

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του σταθμού όπως έχουν εκφρασθεί από τους Δικηγόρους του και έχουμε παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή τη βιντεοταινία με την λόγω εκπομπή και κρίνουμε ότι:

Στις **12.2.2005**, μεταξύ των ωρών **10:10** και **10:45**, στο πλαίσιο του επεισοδίου της παιδικής σειράς κινουμένων σχεδίων **«Men In Black»**, το οποίο έφερε τη σήμανση **(Κ)**, μεταδόθηκαν **σκηνές αδικαιολόγητης βίας και επικίνδυνης συμπεριφοράς**, κατά παράβαση και του **Κανονισμού 32(3)(β)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 10/2000) και οι οποίες σκηνές ήτο ενδεχόμενο να βλάψουν σοβαρά την σωματική, την πνευματική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, κατά παράβαση του **άρθρου 29(1)** (υποστοιχείο **1**) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα). (Τα γεγονότα εκτίθενται στο υποστοιχείο 1 στη σελ. 2 και 3 της απόφασης).

Αναφορικά με την υπεράσπιση του σταθμού η Αρχή παρατηρεί τα ακόλουθα:

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό που ήγειρε ο σταθμός στην επιστολή του ημερομ. 22.5.2006, ότι *«η διαβίβαση από την Αρχή προς το σταθμό των στοιχείων του παραπονούμενου και της περιγραφής που ο ίδιος έδωσε στην κατά τη γνώμη του ενδεχόμενη παράβαση, είναι απαραίτητα στοιχεία για το σταθμό προς σύνταξη της Υπεράσπισης του»*, η Αρχή επισημαίνει ότι έχει κοινοποιήσει στο σταθμό την περιγραφή του παραπονούμενου για να μπορέσει να συντάξει την υπεράσπισή του, όχι όμως και τα προσωπικά στοιχεία του παραπονούμενου. Σύμφωνα με βασική αρχή της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων (Αρχή της Αναλογικότητας, άρθρο 4(1)(γ) του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του ατόμου) Νόμου 138(I) του 2001) τα προσωπικά δεδομένα που τυγχάνουν επεξεργασίας πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από ό,τι κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας. Η Αρχή θεωρεί ότι για σκοπούς της υπεράσπισής του ο σταθμός μπορεί να έχει πρόσβαση στο σχετικό διοικητικό φάκελο. Η Αρχή όμως δε θεωρεί την αποκάλυψη των στοιχείων των παραπονουμένων ως στοιχεία αναγκαία και πρόσφορα για το σκοπό αυτό. Κατ' επέκταση και στην εν λόγω περίπτωση καθόλου δεν επηρεάζει τα δικαιώματα του σταθμού ή καθ' εαυτή την υπόθεση, η γνώση ή μη της ταυτότητας του παραπονούμενου.

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς του σταθμού στην επιστολή του ημερομ. 25.7.2005 περί βίας στην τηλεόραση και σημερινής πραγματικότητας αναφέρουμε τα εξής:

Ο σταθμός αναφέρει μεταξύ άλλων ότι *«Όλοι οι κοινωνοί, ακόμα και οι ανήλικοι, τα μικρά παιδιά ζουν, βιώνουν και βλέπουν καθημερινά φαινόμενα βίας»*, *«...και οι ανήλικοι όχι μόνο μπορούν να αντικρίσουν οπουδήποτε φαινόμενα έξαρσης της βίας, αλλά έχουν και σε μεγάλο βαθμό εξοικειωθεί με αυτά...»*. Το γεγονός ωστόσο ότι τα παιδιά *«βιώνουν»* ή *«έχουν εξοικειωθεί»* με τη βία σύμφωνα με το σταθμό, δεν απενοχοποιεί τους σταθμούς και δεν τους

επιτρέπει σε καμία περίπτωση να αναπαράγουν τη βία, να εξοικειώνουν περισσότερο τα παιδιά στην εικόνα της και τελικά να τα εξωθούν σε αυτήν.

Ο σταθμός ισχυρίζεται ότι στην επίδικη εκπομπή κινουμένων σχεδίων οι καλοί ήρωες *«χρησιμοποιούν πράξεις βίας»*, κάτι *«λογικό και επιτρεπτό»* κατά τον σταθμό *«καθώς παρόμοιες πράξεις υπάρχουν γύρω μας και η επαφή μαζί τους αργά ή γρήγορα είναι αναπόφευκτη»* και *«στο τέλος επικρατεί το καλό και κυριεύει η γαλήνη»*. Η Αρχή θεωρεί ότι ακόμα κι αν το τελικό μήνυμα είναι η θριάμβευση του καλού, αυτή επισκιάζεται από την επίδραση των σκηνών βίας στο ανήλικο παιδί, η οποία είναι καταλυτική. Το ανήλικο παιδί των πέντε, έξι, επτά χρόνων δυσκολεύεται να διακρίνει το μύθο από την πραγματικότητα, προσλαμβάνοντας συχνά τον μύθο ως πραγματικότητα, πόσο μάλλον να αντιληφθεί τη λογική του καλού που επιβιώνει, όπως την εισηγείται ο σταθμός. Ακόμα όμως και να δεχτούμε ότι το παιδί αντιλαμβάνεται τη λογική αυτή, δε μπορούμε να αμφισβητήσουμε ότι ταυτόχρονα το παιδί ταράζεται από αυτά που βλέπει, επηρεάζεται και κατ' επέκταση προσλαμβάνει ιδέες για το πώς θα εκδηλωθεί και θα αλληλεπιδράσει, αλλά και για το πώς θα δει την κοινωνία. Το μήνυμα εξάλλου ότι *«ο καλός σκοπός αγιάζει τα μέσα»*, ότι δηλαδή για να επιτύχεις το *«καλό»* πρέπει να χρησιμοποιείς τη βία και μάλιστα αυτή που οδηγεί στην κακοποίηση και το θάνατο, είναι ενδεχόμενο να βλάψει ηθικά τον ανήλικο.

Ο σταθμός επικαλείται στην επιστολή του ημερομ. 25.7.2005 έρευνα σχετικά με την αυξητική τάση της κακοποίησης των παιδιών στην κυπριακή οικογένεια. Ακριβώς και μόνο η αναφορά σε μια τέτοια έρευνα καταδεικνύει πόσο προσεκτικοί πρέπει να είναι οι τηλεοπτικοί σταθμοί στα προγράμματα που μεταδίδουν κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να διοχετεύσουν τη βία ως μια συνήθη *«κοινωνική»* πρακτική στο υποσυνείδητο του παιδιού.

Η επίδραση της τηλεοπτικής βίας στην παιδική ψυχολογία και ανάπτυξη είναι ένα ζήτημα που έχει απασχολήσει πολλούς επιστήμονες ανά τον κόσμο και υπήρξε το αντικείμενο πολλών ερευνών:

- Η πρώτη μελέτη που διεξήγαγαν οι Λέοναρντ Έρον και Ρόουελ Χιούζμαν του Ινστιτούτου Κοινωνικών Ερευνών του Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν των ΗΠΑ το 1960 σε παιδιά που μεγάλωναν στη Νέα Υόρκη έδειξε ότι η ποσότητα βίας που παρακολουθούν παιδιά στη τηλεόραση στα 8 τους χρόνια σχετίζεται με την επιθετικότητα που εκφράζουν μια δεκαετία αργότερα και με τη σοβαρότητα των εγκληματικών πράξεων που διαπράττουν 22 χρόνια αργότερα, στα 30 τους. Οι μελέτες που ακολούθησαν επιβεβαιώνουν την πρώτη. (*«Ελευθεροτυπία» 9.1.2007*).
- Πριν από δυο χρόνια έρευνα του Πανεπιστημίου του Μπέρμιγχαμ της Βρετανίας προειδοποιούσε τους γονείς να προφυλάσσουν τους μικρούς τηλεθεατές από τις βίαιες σκηνές της μικρής οθόνης. Η έρευνα κατέδειξε ότι η κατανάλωση εικόνων φρίκης και βίας, η «παθητική τηλεθέαση» βίαιου περιεχομένου (τηλεόραση) όσο και η «αμφίδρομη» (βιντεοπαιχνίδια) επηρεάζουν σημαντικά τα συναισθήματα των παιδιών και αυξάνει την πιθανότητα να αναπτύξουν επιθετικότητα. (*«Ελευθεροτυπία» 9.1.2007*).
- Σχέση μεταξύ επιθετικότητας και τηλεθέασης κατέδειξε έρευνα του Κέντρου Ερευνών και Ανάπτυξης του Intercollege Κύπρου με αντιπροσωπευτικό δείγμα 400 μαθητές – μαθήτριες σε 12 γυμνάσια και 12 δημοτικά σχολεία σε παγκύπρια βάση. Κατεδείχθη ότι τα παιδιά που παρακολουθούν περισσότερες από 1 – 2 ώρες τηλεόραση την ημέρα είναι πιο επιθετικά από εκείνα που βλέπουν λιγότερη τηλεόραση. Επίσης, τα παιδιά που παρακολουθούν τηλεοπτικά προγράμματα σε προχωρημένες ζώνες ενηλίκων (μετά τις 8μ.μ. και, ακόμα περισσότερο, μετά τις 11.00μ.μ.), καθώς και εκείνα που παρακολουθούν προγράμματα με βία, είναι πιο επιθετικά από εκείνα που παρακολουθούν ψυχαγωγικά και άλλα μη – βίαια προγράμματα, στις πρώτες απογευματινές και βραδινές ζώνες (*Πρακτικά Συμποσίου για την Τηλεοπτική Βία, 12.10.2002 Πανεπιστήμιο Κύπρου*).
- Βάσει των διαφόρων ερευνών έχουν διατυπωθεί και διάφορες θεωρίες, οι πλείστες από τις οποίες χαρακτηρίζουν τις επιδράσεις της βίας που

προβάλλεται από τα ΜΜΕ ως καταστροφικές. Σύμφωνα με σχετική παρέμβαση / εισήγηση του Δρ. Χρυσάνθου Χρυσάνθου (Διδάκτορα Κοινωνιολογίας του Τμήματος Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κύπρου με ειδίκευση στα ΜΜΕ) στο Συμπόσιο για την Τηλεοπτική Βία (12.10.2002 Πανεπιστήμιο Κύπρου) ορισμένοι επιστήμονες έδωσαν άφεση αμαρτιών στη βία από τα ΜΜΕ, στηριζόμενοι στην **Αριστοτελική κάθαρση (the katharsis theory)**. Κατά τον Αριστοτέλη η τραγωδία λειτουργεί εξαγνιστικά για τον θεατή. Για τον ίδιο λόγο σύμφωνα με τους υποστηρικτές αυτής της θεωρίας, η φανταστική τέλεση πράξεων βίας κατευνάζει τις βίαιες τάσεις και αποτρέπει την πραγματοποίησή τους. Για να αποδείξει αυτή την υπόθεση ο Feshbach (1971) πραγματοποίησε μια έρευνα με τη συμμετοχή φοιτητών. Όπως διαπιστώθηκε από την έρευνα, η επιθετικότητα των φοιτητών αυτών εκτονώθηκε μετά την παρακολούθηση αγώνα μποξ από την τηλεόραση. Η θεωρία αυτή συγκεντρώνει πολύ μικρή υποστήριξη ανάμεσα στους ερευνητές (Παπαθανασόπουλος, 1997). Στον αντίποδα βρίσκεται η **θεωρία της διέγερσης (the stimulation theory)**. Αυτή υποστηρίζει ότι η παρακολούθηση σκηνών βίας από τα ΜΜΕ ερεθίζει την επιθετικότητα του ατόμου και οδηγεί στη μίμηση πράξεων βίας. Ο πρώτος που έκανε αναφορά σε αυτό το φαινόμενο ήταν ο Dollard (1939) ο οποίος το απέδωσε στην απογοήτευση, δηλαδή την ψυχική κατάσταση, στην οποία περιέρχεται το άτομο όταν δεν πραγματώνονται οι προσδοκίες του. Το πόρισμα αυτό στηρίζουν και οι έρευνες του Berkowitz (1970). Κατά τη **θεωρία της μάθησης (the learning theory)** οι παρενέργειες των ΜΜΕ έγκεινται στο ότι εμφυσούν στο κοινό, κυρίως στους νέους και τα παιδιά, βίαια πρότυπα συμπεριφοράς. Αυτά τα πρότυπα παραμένουν στον ψυχικό κόσμο τους, χωρίς να εκδηλώνονται αμέσως, δηλαδή βρίσκονται σε λανθάνουσα κατάσταση. Ένα ερέθισμα, όπως η παρακολούθηση **σκηνών βίας, είναι δυνατόν να ενεργοποιήσει αυτά τα πρότυπα και να εξωθήσει σε βίαιη συμπεριφορά**. Στις έρευνες του ο Bandura (1963) διαπίστωσε ότι οι θεατές έχουν την τάση να μιμούνται περισσότερο τη βίαιη πράξη που επιβραβεύεται στη μικρή οθόνη, παρά εκείνη που

τιμωρείται. Από μια άλλη άποψη, η επαναλαμβανόμενη κατά κόρον παρακολούθηση σκηνών βίας κάμπει τις αντιστάσεις του θεατή, ο οποίος εκλαμβάνει τη βίαιη συμπεριφορά ως απόλυτα φυσιολογική, ακόμη και στην πραγματική ζωή. Αυτή είναι η εξήγηση που δίνει η θεωρία του εθισμού (the habituation theory). Από τη γνωστή πολύχρονη έρευνα του Belson (1978) διαφαίνεται ότι παρατηρούνται αλλαγές στη συμπεριφορά του ατόμου, το οποίο εκτίθεται παρατεταμένα στα μηνύματα βίας από την τηλεόραση. Σε μια εξίσου πολυετή έρευνά της η Siegel (1982) παρατήρησε ότι τα ίδια τα άτομα δεν συνειδητοποιούν τις αλλαγές στη συμπεριφορά των ατόμων μετά από εκτεταμένη παρακολούθηση βίαιων τηλεοπτικών προγραμμάτων.

Ο σταθμός ισχυρίζεται ότι *«είναι ηλίου φαινότερο ότι όταν η σημερινή πραγματικότητα της κυπριακής κοινωνίας παρουσιάζει αυτό το χάλι, θα ήταν αφελές, παράλογο, υποκριτικό και πράξη υπεκφυγής από την ευθεία και άμεση αντιμετώπιση των πραγματικών προβλημάτων και των πραγματικών φαινομένων βίας, η προσπάθεια εξευρέσεως φαινομένων βίας στην επίδικη εκπομπή»*. Αντιθέτως, η Αρχή, δεδομένων και των όσων έχουν αναφερθεί πιο πάνω, πιστεύει ότι προγράμματα του είδους της επίδικης εκπομπής μεγεθύνουν και επιτείνουν το «χάλι» στο οποίο αναφέρεται ο σταθμός.

Στη Κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα προς παρακολούθηση, ήτοι προγράμματα που περιέχουν σκηνές βίας, ερωτικές σκηνές, λεκτικό υλικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανηλίκους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 05:30 το πρωί μέχρι τις 21:00 ή 22:00 το βράδυ, που ορίζεται σαν οικογενειακή ζώνη. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε εκπομπής επιβάλλεται να

είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δίδει ιδιαίτερη έμφαση στα πιο πάνω θέματα και στη τήρηση προνοιών της νομοθεσίας.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** (υποστοιχείο **1**) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του **Κανονισμού 32(3)(β)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε αντίθετη περίπτωση, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ**(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 111/2005(1))****ΠΑΡΑΠΟΝΟ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΑΝΤΕΝΝΑ»****Ημερομηνία Απόφασης: 17 Δεκεμβρίου, 2007**

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Μαρίας Δωρίτη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **14 Φεβρουαρίου 2007** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του **Κανονισμού 32(3)(β)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

29(1) «Οι σταθμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας».

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει:

32(3) «Απαγορεύεται: (β) η προβολή εντός οικογενειακής ζώνης ταινιών κινουμένων σχεδίων που περιέχουν σκηνές βίας, έστω και αν οι κατασκευαστές τους τις θεωρούν “παιδικές”».

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **28.6.2007** κάλεσε τον σταθμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Με επιστολή του ημερομ. **2.7.2007** ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χριστάκης Χριστοφίδης ανέφερε τα ακόλουθα:

«Α) Γεγονότα:

1. Στις 9/6/2005 η Αρχή κοινοποίησε στο σταθμό τις επίδικες κατηγορίες, οι οποίες αφορούσαν ισχυριζόμενες παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1)/98 και του κανονισμού **32(3)(β)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000, (ΚΔΠ10/2000), σχετικά με ένα επεισόδιο της παιδικής σειράς κινουμένων σχεδίων «Men in Black», το οποίο μεταδόθηκε στις 12/2/2005 μεταξύ των ωρών 10:10 – 10:45.
2. Στις 25/7/2005 ο σταθμός απέστειλε στην Αρχή γραπτή του αγόρευση.

3. Στις 22/5/2006 ο σταθμός απέστειλε επιστολή στην Αρχή με την οποία ζήτησε να του δοθεί το δικαίωμα να επιθεωρήσει όλο το διοικητικό φάκελο, χωρίς απόκρυψη στοιχείων.
4. Στις 24/5/2006 ο σταθμός επιθεώρησε το διοικητικό φάκελο.
5. Στις 25/05/2006 ο σταθμός απέστειλε νέα αγόρευση στην οποία επιπρόσθετα από όσα ανέφερε στην αγόρευσή του ημερ. 25/7/2005, ανέφερε και τα εξής:
 - Παρατηρήσεις επί του διοικητικού φακέλου, ζητώντας συγχρόνως περισσότερες λεπτομέρειες και υποδεικνύοντας το παράτυπο της διαδικασίας.
 - Προδικαστική ένσταση για παράβαση του Κανονισμού 41(1).
 - Θέσεις επί της ουσίας.
6. Η υπόθεση ορίσθηκε για ακρόαση στις 31/5/2006.
7. Στις 28/6/2007 η Αρχή κοινοποίησε στο σταθμό καταδικαστική της απόφαση η οποία φέρει ημερομηνία 14/2/2007.

A) ΝΟΜΙΚΕΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ:

1. Παράβαση της Αρχής της Καλής Πίστης:

Όπως προκύπτει από τα γεγονότα της υπόθεσης (τα οποία έχουμε παραθέσει πιο πάνω) η καταδικαστική απόφαση κοινοποιήθηκε στους αιτητές στις 28/6/2006, δηλαδή **13 ολόκληρους μήνες μετά** την τελευταία ημερομηνία που είχε υπόψη του ο σταθμός (δηλαδή την ημερομηνία που η υπόθεση ήταν ορισμένη για ακρόαση).

Επίσης, ο σταθμός ποτέ δεν ειδοποιήθηκε από την Αρχή για αναβολή της συνεδρία της Αρχής ημερ. 31/5/2006 και τον ορισμό της ημερομηνίας 14/2/2007.

Είναι η θέση μας ότι με τις πιο πάνω ενέργειες της η καθ' ης ενήργησε κατά παράβαση της Αρχής της Καλής πίστης και επομένως κατά παράβαση νόμου,

εφόσον η Αρχή της Καλής πίστης βρίσκεται κωδικοποιημένη και στο άρθρο 51 του νόμου 158(1)/99. Και επεξηγούμε:

Η Αρχή της καλής πίστης, είναι μια από τις αρχές οι οποίες συνθέτουν την Αρχή της Χρηστής Διοίκησης. Άλλωστε και το άρθρο 51 του νόμου 158(1)/99, περιλαμβάνεται στο Μέρος Χ του Νόμου το οποίο φέρει τον τίτλο «ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ».

Σύμφωνα με το άρθρο 51(1) του νόμου 158(1)/99 λοιπόν, «Η διοίκηση δεν επιτρέπεται να ενεργεί με τρόπο ασυνεπή, αντιφατικό ή κακόπιστο, ώστε να εξαπατά ή να ταλαιπωρεί χωρίς λόγο το διοικούμενο».

Σύμφωνα με τον Σπηλιωτόπουλο (Ε.Π. Σπηλιωτόπουλος Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος ΙΙ, 11^η έκδοση, υποσημείωση 162), Η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης, αποτελεί κριτήριο για την συνταγματικότητα νομοθετικών διατάξεων. Στο πεδίο του διοικητικού δικαίου, αποτελεί ειδικότερη γενική αρχή συνταγματικής προέλευσης, δηλαδή στοιχείο της αρχής της Νομιμότητας που διέπει την δράση της Διοίκησης. Εξάλλου η αρχή αυτή αποτελεί και γενική αρχή του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου.

Από όλα όσα έχουμε αναφέρει παραπάνω, προκύπτει ότι πίσω από το σύνολο των ενεργειών της καθ' ής, κρύβεται μια ασυνέπεια και μια κακοπιστία οι οποίες εκδηλώθηκαν, εξωτερικεύτηκαν και εξαιτίας αυτών οι αιτητές υπέστησαν ταλαιπωρία. Η Αρχή δεν είχε κανένα απολύτως λόγο να καθυστερήσει τόσο πολύ την κοινοποίηση της απόφασης της στο σταθμό. Είχε κάθε δυνατότητα και ευχέρεια να κοινοποιήσει στο σταθμό την εις βάρος του απόφαση άμα τη εκδόσει αυτών. Η μη έγκαιρη κοινοποίηση της καταδικαστικής απόφασης, εμποδίζει το σταθμό να γνωρίζει την τελική θέση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης και στην ουσία ναρκοθετεί την ορθή λειτουργία του σταθμού και των τηλεοπτικών ρυθμίσεων που η Αρχή πρέπει να διαφυλάττει. Επίσης η τόσο μεγάλη καθυστέρηση δημιούργησε στους αιτητές

την πεποίθηση – καλή πίστη ότι η καθ' ής δεν είχε αποφασίσει εναντίον τους. Την εμπιστοσύνη αυτή ήρθε να ανατρέψει η τόσο αργοπορημένη κοινοποίηση.

Για όλους αυτούς τους λόγους, ευσεβάστως υποβάλλουμε ότι η καθ' ής ενήργησε κατά τρόπο ασυνεπή και με κακοπιστία και επομένως κατά παράβαση της αρχής της καλής πίστης.

2. Παράβαση της Αρχής της Χρηστής Διοίκησης – Δικαίωμα ακρόασης:

Η απόκρυψη από το σταθμό της 7μηνης αναβολής της ακρόασης παραβιάζει τις αρχές της χρηστής διοίκησης και το δικαίωμα ακροάσεως, όπως αυτά βρίσκονται κωδικοποιημένα στα άρθρα 43 και 50 του Νόμου 158(1)/99.

3. Παράνομη απόφαση ημερ. 14/2/2007:

Η καταδικαστική απόφαση της Αρχής ημερ. 14/2/2007, είναι παράνομη για τους εξής κυρίως λόγους:

I. Είναι αναιτιολόγητη.

II. Είναι προϊόν πλάνης περί τον Νόμο και τα πράγματα.

III. Λήφθηκε με παράνομη σύνθεση και/ ή συγκρότηση.

IV. Στη σελίδα 18, προς απάντηση της επιστολής μας ημερ. 22/5/2006, υπάρχει ο ισχυρισμός ότι η Αρχή έχει κοινοποιήσει στο σταθμό το παράπονο που υπέβαλε ο αγνώστων στοιχείων παραπονούμενος. Ο ισχυρισμός αυτός δεν ανταποκρίνεται στην αλήθεια, η Αρχή ποτέ δεν κοινοποίησε στο σταθμό το υποβληθέν παράπονο.

V. Η Αρχή δεν αποφάσισε επί της προδικαστικής ένστασης του σταθμού για παράβαση του Κανονισμού 41(1) της ΚΔΠ10/2000, η οποία υποβλήθηκε με την αγόρευση του σταθμού ημερ. 25/5/2006.

VI. Είναι προϊόν έλλειψης δέουσας έρευνας, καθώς στηρίχθηκε μόνο σε άρθρα της «Ελευθεροτυπίας». Ποιος έλαβε την απόφαση, η Αρχή ή ο συντάκτης των άρθρων της «Ελευθεροτυπίας» που αναφέρονται στην καταδικαστική απόφαση;

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η Αρχή κωλύεται να προχωρήσει σε επιβολή κύρωσης και οφείλει να ανακαλέσει την απόφαση της ημερ. 14/2/2007, σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν τα της ανάκλησης παρανόμων δυσμενών διοικητικών πράξεων.

Καταλήγω και καταγράφω:

Η παρούσα υπόθεση είναι κλασική περίπτωση ανάκλησης της απόφασης της Αρχής».

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **4.7.2007** ανέφερε στο σταθμό τα ακόλουθα:

«Επειδή παρατηρήθηκε ότι, στο διάστημα που μεσολαβεί από την κοινοποίηση των αποφάσεων της Αρχής μέχρι την ημέρα επιβολής των σχετικών κυρώσεων, αποστέλλονται από τους σταθμούς επιστολές στις οποίες τίθενται, μεταξύ άλλων, θέματα που έχουν σχέση με τις αποφάσεις της Αρχής, η Αρχή αποφάσισε, με βάση τις εξουσίες που της παρέχει το άρθρο 9(7) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να εκχωρήσει στο Διευθυντή την εξουσία να απαντά απευθείας στους σταθμούς ότι τα θέματα που εγείρονται, θα εξεταστούν από την Αρχή στη συνεδρία κατά την οποία θα επιβληθεί η κύρωση.

Ως εκ τούτου, και λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω απόφαση της Αρχής, σας πληροφορώ ότι, τα θέματα που εγείρετε με την επιστολή σας ημερομηνίας 2.7.2007, θα εξεταστούν από την Αρχή σε συνεδρία για την ημερομηνία της οποίας

θα ενημερωθείτε δια επιστολής και κατά την οποία θα επιβληθεί κύρωση στην λόγω υπόθεση».

Με επιστολή του ημερομ. **11.7.2007** ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χριστάκης Χριστοφίδης ανέφερε τα ακόλουθα:

«Ενεργούμε για το σταθμό ANTENNA.

Σχετική η επιστολή σας ημερ. 4/7/2006 με την οποία ουσιαστικά αρνείστε να δώσετε οποιαδήποτε εξήγηση για τα θέματα που εγείρονται στην επιστολή μας ημερ. 2/7/2007 και καταλήγετε ότι σε ημερομηνία που εσείς θα καθορίσετε θα επιβάλετε κύρωση στο σταθμό.

Εμμένουμε στις θέσεις μας που αναπτύσσονται αναλυτικά στην επιστολή μας ημερ. 2/7/2007 και καλούμε ξανά την Αρχή να ανακαλέσει την παράνομη απόφασή της ημερ. 14/2/2007».

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **27.8.2007** ανέφερε στο σταθμό τα ακόλουθα:

«Τα θέματα που εγείρετε με την προαναφερθείσα επιστολή σας, έχουν ήδη απαντηθεί με επιστολή της Αρχής ημερομηνίας 4.7.2007».

Με επιστολή του ημερομ. **9.9.2007** ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χριστάκης Χριστοφίδης ανέφερε τα ακόλουθα:

«Σχετική η επιστολή σας ημερ. 27.8.2007.

Είμαι υποχρεωμένος να σας απαντήσω ότι παρερμηνεύετε τα γεγονότα και την υποχρέωση σας να μας πληροφορήσετε για ουσιώδη στοιχεία του φακέλου και της «διαδικασίας» που κινδυνεύει να εκφυλισθεί σε παρωδία.

Σας καλώ για μια ακόμη φορά να μας δώσετε τα αιτηθέντα στοιχεία».

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **6.12.2007** κάλεσε το σταθμό να εμφανιστεί στη συνεδρία της ημερομ. 17.12.2007 στις 16:45 για την επιβολή κύρωσης στην εν λόγω υπόθεση.

Με επιστολή του ημερομ. **7.12.2007** ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χριστάκης Χριστοφίδης ανέφερε τα ακόλουθα:

«Ενεργούμε για τον τηλεοπτικό σταθμό ANTENNA.

A) Σχετικά Γεγονότα:

- 1. Την 9/6/2005 η Αρχή κοινοποίησε στο σταθμό τις κατηγορίες, οι οποίες αφορούσαν επεισόδιο παιδικής σειράς κινουμένων σχεδίων η οποία είχε μεταδοθεί στις 12/2/2005.*
- 2. Την 25/7/2005 ο σταθμός απέστειλε στην Αρχή τις πρώτες του νομικές εισηγήσεις.*
- 3. Την 24/5/2006 ο σταθμός επιθεώρησε δια του εκπροσώπου του τον διοικητικό φάκελο.*
- 4. Με επιστολές του ημερ. 25/5/2006 και 29/5/2006, ο σταθμός υπέβαλε τις τελικές του νομικές θέσεις, ενόψει της προγραμματισμένης για την 31/5/2006 ακρόαση της υπόθεσης.*
- 5. Την 28/6/2007, η Αρχή κοινοποίησε στο σταθμό την καταδικαστική της απόφαση ημερ. 14/2/2007. Στη σύνθεση της Αρχής συμμετείχε και το*

μέλος κ. Νίκος Παπαμιχαήλ. Η κοινοποίηση έλαβε χώρα 4 μήνες μετά την έκδοση της απόφασης και 13 μήνες μετά την τελευταία ημερομηνία που είχε υπόψη του ο σταθμός για την προγραμματισμένη ακρόαση.

6. Σε χρόνο μεταγενέστερο της έκδοσης της πιο πάνω απόφασης, το μέλος της Αρχής κ. Νίκος Παπαμιχαήλ παραιτήθηκε και αντικαταστάθηκε με τον κ. Μιχαηλίδη.
7. Την 2/7/2007 ο σταθμός απέστειλε στην αρχή επιστολή με την οποία υπέβαλε νομικές εισηγήσεις και ζήτησε σημαντικές διευκρινίσεις αναφορικά με τη διαδικασία που ακολούθησε η Αρχή.
8. Η ως άνω επιστολή ποτέ δεν απαντήθηκε από την Αρχή.
9. Με επιστολή της ημερ. 6/12/2007 η Αρχή κάλεσε το σταθμό να παραστεί στις 17/12/2007 σε συνεδρία της για επιβολή κύρωσης στην πιο πάνω υπόθεση.

B) Νομικές Εισηγήσεις:

1. Παράβαση της Αρχής της Καλής Πίστης:

Όπως προκύπτει από τα γεγονότα της υπόθεσης (τα οποία έχουμε παραθέσει πιο πάνω) η καταδικαστική απόφαση κοινοποιήθηκε στους αιτητές στις 28/6/2006, δηλαδή 13 ολόκληρους μήνες μετά την τελευταία ημερομηνία που είχε υπόψη του ο σταθμός (δηλαδή την ημερομηνία που η υπόθεση ήταν ορισμένη για ακρόαση).

Επίσης, ο σταθμός ποτέ δεν ειδοποιήθηκε από την Αρχή για αναβολή στη συνεδρία της Αρχής ημερ. 31/5/2006 και τον ορισμό της ημερομηνίας 14/2/2007.

Είναι η θέση μας ότι με τις πιο πάνω ενέργειες της η καθ' ής ενήργησε κατά παράβαση της Αρχής της Καλής πίστης και επομένως κατά παράβαση νόμου, εφόσον η Αρχή της Καλής πίστης βρίσκεται κωδικοποιημένη και στο άρθρο 51 του νόμου 158(1)/99. Και επεξηγούμε:

Η Αρχή της καλής πίστης, είναι μια από τις αρχές οι οποίες συνθέτουν την Αρχή της Χρηστής Διοίκησης. Άλλωστε και το άρθρο 51 του νόμου 158(1)/99, περιλαμβάνεται στο Μέρος Χ του Νόμου το οποίο φέρει τον τίτλο «ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ».

Σύμφωνα με το **άρθρο 51(1) του νόμου 158(1)/99** λοιπόν, «Η διοίκηση δεν επιτρέπεται να ενεργεί με τρόπο ασυνεπή, αντιφατικό ή κακόπιστο, ώστε να εξαπατά ή να ταλαιπωρεί χωρίς λόγο το διοικούμενο».

Σύμφωνα με τον Σπηλιωτόπουλο (Ε.Π. Σπηλιωτόπουλος Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος ΙΙ, 11^η έκδοση, υποσημείωση 162), Η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης, αποτελεί κριτήριο για την συνταγματικότητα νομοθετικών διατάξεων. Στο πεδίο του διοικητικού δικαίου, αποτελεί ειδικότερη γενική αρχή συνταγματικής προέλευσης, δηλαδή στοιχείο της αρχής της Νομιμότητας που διέπει την δράση της Διοίκησης. Εξάλλου η αρχή αποτελεί και γενική αρχή του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου.

Από όλα όσα έχουμε αναφέρει παραπάνω, προκύπτει ότι πίσω από το σύνολο των ενεργειών της καθ' ής, κρύβεται μια ασυνέπεια και μια κακοπιστία οι οποίες εκδηλώθηκαν, εξωτερικεύτηκαν και εξαιτίας αυτών οι αιτητές υπέστησαν ταλαιπωρία. Η Αρχή δεν είχε κανένα απολύτως λόγο να καθυστερήσει τόσο πολύ την κοινοποίηση της απόφασης της στο σταθμό. Είχε κάθε δυνατότητα και ευχέρεια να κοινοποιήσει στο σταθμό την εις βάρος του απόφαση άμα τη εκδόσει αυτών. Η μη έγκαιρη κοινοποίηση της καταδικαστικής απόφασης, εμποδίζει το σταθμό να γνωρίζει την τελική θέση

της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης και στην ουσία ναρκοθετεί την ορθή λειτουργία του σταθμού και των τηλεοπτικών ρυθμίσεων που η Αρχή πρέπει να διαφυλάττει. Επίσης η τόσο μεγάλη καθυστέρηση δημιούργησε στους αιτητές την πεποίθηση – καλή πίστη ότι η καθ' ής δεν είχε αποφασίσει εναντίον τους. Την εμπιστοσύνη αυτή ήρθε να ανατρέψει η τόσο αργοπορημένη κοινοποίηση.

Για όλους αυτούς τους λόγους, ευσεβάστως υποβάλλουμε ότι η Αρχή ενήργησε κατά τρόπο ασυνεπή και με κακοπιστία και επομένως κατά παράβαση της αρχής της καλής πίστης.

2. Παράβαση της Αρχής της Καλής Πίστης – Δικαίωμα ακρόασης:

Η απόκρυψη από το σταθμό της 7μηνης αναβολής της ακρόασης παραβιάζει τις αρχές της χρηστής διοίκησης και το δικαίωμα ακροάσεως, όπως αυτά βρίσκονται κωδικοποιημένα στα άρθρα 43 και 50 του Νόμου 158(1)/99.

3. Παράνομη απόφαση ημερ. 14/2/2007:

Ζητούμε να μας δοθεί άρτιο πρακτικό της συνεδρίας της Αρχής ημερ. 14/2/2007 για να προβάλλουμε σχετική προδικαστική ένσταση.

Επίσης ζητάμε να μας πληροφορήσετε για το εάν η Αρχή συνήλθε σε άλλες συνεδριάσεις της για σκοπούς της παρούσας υπόθεσης.

Περαιτέρω, υποβάλλουμε ότι:

Η καταδικαστική απόφαση της Αρχής ημερ 14/2/2007, είναι παράνομη για τους εξής κυρίως λόγους:

I. Είναι αναιτιολόγητη.

II. Είναι προϊόν πλάνης περί τον Νόμο και τα πράγματα.

III. Λήφθηκε με παράνομη σύνθεση και / ή συγκρότηση.

IV. Στη σελίδα 18, προς απάντηση της επιστολής μας ημερ. 22/5/2006, υπάρχει ο ισχυρισμός ότι η Αρχή έχει κοινοποιήσει στο σταθμό το παράπονο που υπέβαλε ο αγνώστων στοιχείων παραπονούμενος. Ο ισχυρισμός αυτός δεν ανταποκρίνεται στην αλήθεια, η Αρχή ποτέ δεν κοινοποίησε στο σταθμό το υποβληθέν παράπονο.

V. Η Αρχή δεν αποφάσισε επί της προδικαστικής έντασης του σταθμού για παράβαση του Κανονισμού 41(1) της ΚΔΠ10/2000, η οποία υποβλήθηκε με την αγόρευση του σταθμού ημερ. 25/5/2006.

VI. Είναι προϊόν έλλειψης δέουσας έρευνας, καθώς στηρίχθηκε μόνο σε άρθρα της «Ελευθεροτυπίας». Ποιος έλαβε την απόφαση, η Αρχή ή ο συντάκτης των άρθρων της «Ελευθεροτυπίας» που αναφέρονται στην καταδικαστική απόφαση;

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η Αρχή κωλύεται να προχωρήσει σε επιβολή κύρωσης και οφείλει να ανακαλέσει την απόφαση της ημερ. 14/2/2007, σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν τα της ανάκλησης παρανόμων δυσμενών, διοικητικών πράξεων.

4. Παραίτηση κ. Παπαμιχαήλ:

Προτού παραιτηθεί και αντικατασταθεί, ο κ. Παπαμιχαήλ συμμετείχε στη συνεδρία της Αρχής ημερ. 14/2/2007.

Ζητούμε να μας πληροφορήσετε για το εάν ο κ. Παπαμιχαήλ μετείχε σε οποιαδήποτε άλλη συνεδρία της Αρχής για σκοπούς της παρούσας υπόθεσης και ιδιαίτερα αν συμμετείχε στην υπ' αρ. 25/2005 Συνεδρία της Αρχής.

Από τη συμμετοχή του κ. Παπαμιχαήλ στη συνεδρία της Αρχής ημερ. 14/2/2007, προκύπτουν τα ακόλουθα:

Η εξέταση του πορίσματος, η αξιολόγηση των συγκεντρωθέντων στοιχείων, η αξιολόγηση του νομικού και πραγματικού υλικού και η τελική κρίση για ενοχή του σταθμού, έγιναν λαμβανομένης υπόψη της κρίσης του κ. Παπαμιχαήλ προς διαμόρφωση της συλλογικής κρίσης. Επομένως, σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν τα της δράσης των συλλογικών οργάνων και ειδικότερα τα περί της νόμιμης συγκρότησης – νόμιμης σύνθεσης – νόμιμης λειτουργίας, δεν είναι επιτρεπτό να προχωρήσει η διαδικασία, εφόσον αυτή στηρίζεται στην προπαρασκευαστική απόφαση της Αρχής ημερ. 14/2/2007.

Η παρουσία του κ. Παπαμιχαήλ στις πιο πάνω συνεδρίες της Αρχής, εδημιούργησε / εσωματοποίησε το όργανο. Αυτό το όργανο που διαχειρίστηκε την υπόθεση και κατέληξε σε καταδικαστική απόφαση, αξιολογώντας και πραγματικό υλικό, δεν υπάρχει πλέον. Επομένως ενεργείτε cum officio functus.

Η Αρχή με τη νέα πράξη συγκρότησης, είναι νέο, διαφορετικής σύνθεσης συλλογικό όργανο και επομένως δεν είναι δυνατόν να γίνεται λόγος για

συνέχιση διαδικασίας, ώστε οι κρίσεις της προηγούμενης σύνθεσης να μετατρέπονται σε κρίσεις της άλλης. **Το νέο όργανο με το διορισμό του κ. Μιχαηλίδη, δεν μπορεί να λειτουργήσει σε ημιτελή υπόθεση.**

Οι πιο πάνω αρχές έχουν χαραχθεί από καιρό από την Νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου. Παραπέμπουμε ενδεικτικά στην υπόθεση **“The Republic of Cyprus, through the Public Service Commission v. Yiannis Safirides, Revisional Jurisdiction Appeal No.332 (1985) 3 CLR, 163”** και στην υπόθεση **655/2003, Βραχίμης Χατζηχάνας εναντίον Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω ΕΔΥ, απόφαση ημερ. 15/7/2004.**

Αναμένουμε την απόφαση σας».

Σημειώνεται ότι ο σταθμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να παρευρεθεί κατά την εκδίκαση της υπόθεσης για επιβολή κύρωσης.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του σταθμού όπως εγείρονται στις επιστολές του ημερομ. 2.7.2007 και 7.12.2007, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Σε σχέση με τον ισχυρισμό ότι «ο σταθμός ποτέ δεν ειδοποιήθηκε από την Αρχή για αναβολή της συνεδρία της Αρχής ημερ. 31/5/2006 και τον ορισμό της ημερομηνίας 14/2/2007», επισημαίνουμε ότι ο σταθμός με επιστολή του ημερομ. 29.5.2006 ανέφερε ότι με την καταχώρηση της γραπτής αγόρευσης στην εν λόγω υπόθεση, ο σταθμός δε θα κάνει χρήση του δικαιώματος προφορικών παραστάσεων.

Σε ό, τι αφορά στη θέση του σταθμού ότι, λόγω του χρόνου που διέρρευσε, η Αρχή παραβίασε την αρχή της καλής πίστης και ότι η μεγάλη πάροδος του χρόνου, τόσο στις ποινικές όσο και στις αστικές υποθέσεις είναι λόγος για να σταματήσει η δίωξη, καθώς και τη θέση ότι ο καθένας πρέπει να τυγχάνει δίκης εντός εύλογου διαστήματος, η Αρχή επισημαίνει ότι εξετάζει υποθέσεις και

επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις ακολουθώντας τις διαδικασίες, όπως αυτές καθορίζονται από τη νομοθεσία της. Ταυτόχρονα ως διοικητικό όργανο οφείλει να συμμορφώνεται προς τις πρόνοιες του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158 (I) του 1999 και την υπάρχουσα νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε πλείστα όσα θέματα, όπως σύνθεσης και λήψης αποφάσεων κατά τα διάφορα στάδια της ενώπιον της διαδικασίας.

Το διοικητικό όργανο πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 10 του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, να ασκεί την αρμοδιότητά του μέσα σε εύλογο χρόνο. Ο εύλογος χρόνος δεν είναι έννοια αμιγώς χρονολογική. Ο καθορισμός του εύλογου χρόνου, σύμφωνα πάντα με το άρθρο 10 του εν λόγω Νόμου, εξαρτάται από τις εκάστοτε ειδικές συνθήκες.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ως επίσης και το μεγάλο αριθμό υποθέσεων που η Αρχή καλείται να εξετάσει αυτεπάγγελτα ή κατόπιν παραπόνων του κοινού, το διαρρέυσαν διάστημα από τη διάπραξη των επιδίκων παραβάσεων μέχρι την τελική απόφαση της Αρχής ήταν το ευλόγως και δικαιολογημένα αναγκαίο.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η Αρχή δεν κάνει δεκτό τον ισχυρισμό περί διαρρέυσαντος μεγάλου χρονικού διαστήματος και συνεπακόλουθα παραβίασης της αρχής της καλής πίστης. Ούτε και αποδέχεται τους ισχυρισμούς του σταθμού περί ασυνέπειας και κακοπιστίας της Αρχής, εξαπάτησης και ταλαιπωρίας του, και συνεπακόλουθα παραβίασης της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου.

«Η ασυνεπής, αντιφατική συμπεριφορά της διοικήσεως (venire contra factum proprium) προσβάλλει την δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του ιδιώτη και μπορεί να συνεπάγεται την παρανομία της διοικητικής πράξεως. Συγκεκριμένα, **κακόπιστη είναι η συμπεριφορά της διοίκησης όταν αίρει εκ των υστέρων** στην συγκεκριμένη περίπτωση κίνητρα που πρόβλεψε ο νόμος για να προσελκύσει ορισμένη συμπεριφορά του ιδιώτη (συχνά στη νομοθεσία

επενδύσεων ή εισαγωγής ξένου συναλλάγματος)· ή όταν αντίκειται σε υποσχέσεις ή σε «δεσμευτικές» ή σε «επίσημες» πληροφορίες των αρμόδιων αρχών...» (Π.Δ.Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, τέταρτη έκδοση, σελ.183)

Η Αρχή ουδέποτε προέβη σε πρακτική ή είχε συμπεριφορά την οποία μεταγενέστερα αναίρεσε, ούτε ποτέ έδωσε υποσχέσεις ή δεσμευτικές ή «επίσημες» πληροφορίες, ή είχε συμπεριφορά τέτοια, ώστε να μπορεί να χαρακτηριστεί κακόπιστη και ασυνεπής ή να δικαιολογεί την ισχυριζόμενη δημιουργηθείσα πεποίθηση του σταθμού, ότι η Αρχή θα τον απάλλασσε στην παρούσα υπόθεση.

Περαιτέρω, και παρά το γεγονός ότι, όπως έχει προαναφερθεί, η Αρχή απορρίπτει τους ισχυρισμούς του σταθμού περί παραβίασης των αρχών της χρηστής διοίκησης και καλής πίστης, η Αρχή παραπέμπει στο πιο κάτω απόσπασμα της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί της προσφυγής 959/2004 G. P. IRON & WOOD MAKERS LTD V. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΜΕΣΩ 1.ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ 2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ):

«Τα άρθρα 50 και 51 του περί των Γενικών Αρχών του περί Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, Ν.158(Ι)/99, παραπέμπουν στις αρχές της χρηστής διοίκησης και της καλής πίστης και επιβάλλουν όπως η διοίκηση δεν επιτρέπεται να ενεργεί με τρόπο ασυνεπή, αντιφατικό ή κακόπιστο. Δεν θα πρέπει όμως να ξεχνούμε ότι η καλή πίστη δεν καταλήγει και σε κατάργηση της νομιμότητας στη λειτουργία της διοίκησης (*Δημοκρατία v. Παπαφώτη* [http://www.cylaw.com/cgi-bin/report?year=1997&part=3&report=A.A.Δ.&page=191\(1997\) 3 A.A.Δ. 191, 196](http://www.cylaw.com/cgi-bin/report?year=1997&part=3&report=A.A.Δ.&page=191(1997) 3 A.A.Δ. 191, 196)). Η αρχή της καλής πίστης σκοπεί στον αποκλεισμό της αυθαιρεσίας στη διοικητική λειτουργία αλλά δεν υπερφαλαγγίζει, όπως τονίζεται στην *Tamassos Suppliers v. Δημοκρατίας (1992) 3 A.A.Δ. 60*, την αρχή της σύννομης λειτουργίας της διοίκησης που είναι συνυφασμένη, όπως και κάθε κρατική λειτουργία, με την αρχή του κράτους δικαίου ». (Προσφυγή Αρ. 959/2004 G. P. IRON & WOOD

MAKERS LTD V. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΜΕΣΩ
1.ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ 2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ).

Από την ως τώρα λειτουργία της Αρχής και τη διαδικασία που πάντοτε ακολουθούσε και ακολουθεί, και την οποία ο σταθμός γνωρίζει πάρα πολύ καλά από άλλες ενώπιον της Αρχής υποθέσεις του, αν η Αρχή αποφάσιζε την απαλλαγή του σταθμού στην υπό εξέταση υπόθεση, θα το έπραττε με γραπτή και πλήρως αιτιολογημένη απόφασή της, την οποία θα κοινοποιούσε στο σταθμό. Απαλλαγή χωρίς γραπτή και πλήρως αιτιολογημένη απόφαση θα συνιστούσε αντιφατική συμπεριφορά εκ μέρους της Αρχής. Κατά συνέπεια, η εικασία του σταθμού περί απαλλαγής δεν δικαιολογείται.

Με βάση τα ανωτέρω, η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό του σταθμού περί ασυνέπειας και κακοπιστίας της και περί παραβίασης της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου.

Η Αρχή, ουδέποτε επέδειξε ασυνεπή και αντιφατική συμπεριφορά η οποία να προσβάλλει την δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του σταθμού απέναντι της και ουδέποτε εκμεταλλεύτηκε καταστάσεις ή δημιούργησε καταστάσεις πλάνης ή απάτης του σταθμού, συμπεριφορά που θα δικαιολογούσε τους πιο πάνω αβάσιμους και αδικαιολόγητους ισχυρισμούς του, ως επίσης την αβάσιμη και αδικαιολόγητη ισχυριζόμενη πεποίθησή του για απαλλαγή του από τις επίδικες παραβάσεις.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του σταθμού περί παράβασης των αρχών της χρηστής διοίκησης και του δικαιώματος ακρόασης η Αρχή επισημαίνει ότι:

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ενεργεί με βάση τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την υπάρχουσα Νομολογία και με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών. Το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης, είναι αδιαμφισβήτητα θεμελιώδες

δικαίωμα του διοικουμένου πολίτη, και στην προκειμένη περίπτωση του εν λόγω τηλεοπτικού σταθμού.

Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι κανόνες που αφορούν το θεμελιώδες δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης, της φυσικής δικαιοσύνης και προστασίας του διοικουμένου, του κράτους δικαίου και της χρηστής διοίκησης. Κατόπιν αδείας της Αρχής και μέσα στα πλαίσια της ανοιχτής και φανεράς δράσης της διοίκησης (που επικαλείται ο σταθμός), ο σταθμός επιθεώρησε τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης στις 24.5.2006. Κατά την ημερομηνία αυτή, η Αρχή παρέδωσε αυτούσιο το σχετικό διοικητικό φάκελο προς επιθεώρηση στους δικηγόρους του σταθμού και οι δικηγόροι του σταθμού έλαβαν όσα αντίγραφα εγγράφων του διοικητικού φακέλου ζήτησαν.

Όλα τα γεγονότα, οι πληροφορίες, οι λεπτομέρειες μιας υπόθεσης προκύπτουν από το διοικητικό φάκελό της. Ο σταθμός επιθεώρησε τον διοικητικό φάκελο της εν λόγω υπόθεσης και κατά συνέπεια είχε ενώπιον του όλα τα γεγονότα, πληροφορίες και λεπτομέρειες της υπόθεσης πριν την καθορισμένη ημερομηνία εξέτασής της.

Ο σταθμός σε καμία περίπτωση δεν στερήθηκε του δικαιώματος γνώσης, υπεράσπισης, ακρόασης, πληροφόρησης και απόκτησης οποιωνδήποτε εγγράφων του διοικητικού φακέλου.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, ο σταθμός έχει πλήρη και εκ των προτέρων γνώση, όλων εκείνων των στοιχείων, και τίποτα λιγότερο, από ό, τι και η Αρχή θα έχει κατά τη διαμόρφωση της κρίσης της, σε σχέση με τις εξεταζόμενες πιθανές παραβάσεις, γεγονός που διασφαλίζει την αρχή της ισότητας των όπλων την οποία επικαλείται ο σταθμός.

Η ευρύτητα της ερμηνείας την οποία δίνει ο σταθμός στο δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης, δεν μας βρίσκει σύμφωνους και δεν συμπίπτει καθόλου με την ουσία και τον σκοπό θέσπισης του δικαιώματος. Συνιστά

κατάχρηση τόσο του δικαιώματος όσο και της διαδικασίας, αφού γίνεται χρήση και του δικαιώματος και της διαδικασίας, για οποιονδήποτε άλλο σκοπό πλην του νόμιμου σκοπού.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή, τόσο τη Νομολογία όσο και τα λοιπά κείμενα στα οποία ο σταθμός μας παραπέμπει για θεμελίωση των ισχυρισμών του, τα οποία αναφέρονται σε ένα και μόνο θέμα, αυτό του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης ως ενός θεμελιακού δικαιώματος, το οποίο όπως έχει προαναφερθεί, η Αρχή απολύτως σέβεται και πάντοτε τηρεί. Αυτό φαίνεται και από το διοικητικό φάκελο της υπό εξέτασιν υπόθεσης, ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία (τα οποία ο σταθμός γνωρίζει, όπως έχει προαναφερθεί) από της ενάρξεως της διαδικασίας μέχρι σήμερα.

Σε ό, τι αφορά στο αίτημα του σταθμού για άρτιο πρακτικό, η Αρχή σημειώνει ότι το πρακτικό με όσα διαδραματίστηκαν και λέχθηκαν στην υπό αναφορά συνεδρία είναι με ακρίβεια πλήρως ενσωματωμένο στην απόφασή της ημερομ.14.2.2007 (σελ. 17 – 23), η οποία έχει κοινοποιηθεί στο σταθμό.

Σε ό, τι αφορά στις συνεδριάσεις της Αρχής για σκοπούς της παρούσας υπόθεσης, σημειώνεται ότι η Αρχή προώθησε τη συγκεκριμένη υπόθεση στις 1.6.2005, εκδίκασε την υπόθεση στις 14.2.2007 και 17.12.2007 (ημερομηνίες που περιήλθαν εις γνώσιν του σταθμού) και δε συνήλθε σε άλλες συνεδριάσεις για την παρούσα υπόθεση.

Σχετικά με τον ισχυρισμό ότι *«η Αρχή δεν αποφάσισε επί της προδικαστικής ένστασης του σταθμού για παράβαση του Κανονισμού 41(1) της ΚΔΠ10/2000, η οποία υποβλήθηκε με την αγόρευση του σταθμού ημερ. 25/5/2006»*, η Αρχή αρνείται ότι ο σταθμός υπέβαλε οποιαδήποτε προδικαστική ένταση στην επιστολή του ημερομ. 25.5.2006. Εν πάση περιπτώσει, η Αρχή παραπέμπει το σταθμό στην πρόνοια του Κανονισμού 41(1)(γ) σύμφωνα με την οποία *«Η Αρχή έχει εξουσία να εξετάζει παράπονα του κοινού που υποβάλλονται σε αυτή – για την μετάδοση, κατά παράβαση του Νόμου και των Κανονισμών, σεξουαλικής*

δραστηριότητας ή υπερβολικής και αδικαιολόγητης βίας σε ενημερωτικά ή ψυχαγωγικά και άλλα προγράμματα».

Ως προς τον ισχυρισμό του σταθμού ότι η απόφαση ημερομ. 14.2.2007 «είναι προϊόν έλλειψης δέουσας έρευνας, καθώς στηρίχθηκε μόνο σε άρθρα της «Ελευθεροτυπίας», η Αρχή κρίνει σκόπιμο να αναφέρει ότι ο σταθμός προφανώς δεν αντιλαμβάνεται την αποστολή του και την υποχρέωσή του να διασφαλίζει ότι οι εκπομπές του όταν προβάλλονται εντός οικογενειακής ζώνης δεν πρέπει να περιλαμβάνουν προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τα παιδιά. Ιδίως δε όταν πρόκειται για κινούμενα σχέδια, ο Νομοθέτης έχει προνοήσει ώστε, ακόμα κι αν μια ταινία θεωρείται παιδική από τους κατασκευαστές της, να επεμβαίνει ο ίδιος ο σταθμός όταν αντιλαμβάνεται ότι η ταινία περιέχει σκηνές βίας και να μην την προβάλλει εντός οικογενειακής ζώνης. Εν πάση περιπτώσει, ο σταθμός έχει εσκεμμένα απομονώσει από την απόφαση ημερομ. 14.2.2007 μόνο τα άρθρα της «Ελευθεροτυπίας», ενώ η αιτιολογία της Αρχής που έχει καταγραφεί στην απόφαση δεν περιορίζεται μόνο σε αυτά. Η Αρχή έχει επικαλεστεί μεταξύ άλλων θεωρίες, οι πλείστες από τις οποίες χαρακτηρίζουν τις επιδράσεις της βίας που προβάλλεται από τα ΜΜΕ ως καταστροφικές. Η αιτιολογία της Αρχής αναλύεται πλήρως στην απόφασή της ημερομ. 14.2.2007 (σελ. 18 – 23).

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του σταθμού ως προς τα στοιχεία του παραπονούμενου έχει απαντηθεί στην απόφαση της Αρχής ημερομ. 14.2.2007.

Ως προς τον ισχυρισμό του σταθμού σε σχέση με την παραίτηση του μέλους της Αρχής κ. Νίκου Παπαμιχαήλ παρατηρούμε τα ακόλουθα:

Το υφιστάμενο διοικητικό όργανο, η Αρχή, είναι το ίδιο και το αυτό όργανο που διορίστηκε στις 15.6.2004 με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ.60.421. Δεν υπάρχει νέα πράξη συγκρότησης της Αρχής, ούτε νέο συλλογικό όργανο όπως ισχυρίζεται ο σταθμός. Για να υπάρξει νέα πράξη συγκρότησης της Αρχής, απαραίτητες προϋποθέσεις είναι η λήξη της εξαετούς θητείας της

υφιστάμενης Αρχής και ο διορισμός νέας Αρχής από το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική απόφασή του, προϋποθέσεις οι οποίες δεν συντρέχουν.

Αντιθέτως με τα όσα ισχυρίζεται ο σταθμός, στην περίπτωση της Αρχής, δεν υπάρχει συγκρότηση νέου οργάνου αλλά υπάρχει σύμφωνη με το Νόμο παραίτηση μέλους, κένωση της θέσης του και νέος διορισμός -με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου- για πλήρωση της κενής θέσης για το υπόλοιπο της θητείας της Αρχής. Είναι νομότυπη τόσο η παραίτηση του κ. Παπαμιχαήλ, όσο και ο διορισμός του κ. Μιχαηλίδη.

Η παραίτηση του κ. Παπαμιχαήλ είναι καθόλα σύμφωνη με τις πρόνοιες του Νόμου 7(Ι)/98.

Το **άρθρο 5(1)(β)** του Νόμου προβλέπει:

«5.—(1) Η θέση του προέδρου, του αντιπροέδρου ή μέλους της Αρχής κενούται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Σε περίπτωση θανάτου·

(β) σε περίπτωση παραίτησης που υποβάλλεται γραπτώς στο Υπουργικό Συμβούλιο·

(γ) σε περίπτωση έκπτωσης που αποφασίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο—

(i) λόγω ανάληψης αξιώματος ή θέσης σε οποιοδήποτε πολιτικό κόμμα· ή

(ii) λόγω ανάρμοστης συμπεριφοράς.

Το **άρθρο και 5(2)** του Νόμου προβλέπει:

(2) Σε περίπτωση που η θέση του προέδρου, του αντιπροέδρου ή μέλους της Αρχής κενούται πριν από τη λήξη της θητείας του, το Υπουργικό Συμβούλιο προβαίνει σε νέο διορισμό για πλήρωση της κενής θέσης για το υπόλοιπο της θητείας του».

Το **άρθρο 7(9) του Ν7(Ι)/98** επίσης προβλέπει ότι :

«Η χηρεία θέσης της Αρχής ή ελάττωμα στο διορισμό μέλους της δεν επιφέρει ακυρότητα των πράξεων ή των διαδικασιών της».

Σχετική είναι η απόφαση στις Προσφυγές 341/04 και 549/04 Παιδικό Κανάλι Το Ένα Λιμιτεδ και Gussi Holdings Ltd εναντίον Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, όπου το Ανώτατο Δικαστήριο, αναφερόμενο στο άρθρο 7(9) του Νόμου και την παραίτηση του κ. Κακογιάννη -από προηγούμενη σύνθεση της Αρχής- έκρινε ότι «Προβλέπεται ρητά στο Νόμο ότι οι διαδικασίες συνεχίζονται έστω και αν παραιτείται μέλος της («λόγω χηρείας θέσης της Αρχής»). Συναφώς η παραίτηση του κ. Κακογιάννη από τη θέση του μέλους δεν μπορεί να οδηγήσει σε ακυρότητα την επίδικη απόφαση».

Αν ίσχυαν όσα ισχυρίζεται ο σταθμός σχετικά με την παραίτηση και διορισμό μέλους της Αρχής και τις συνέπειες αυτών, τυχόν παραίτηση μέλους της Αρχής και/ή διορισμός νέου μέλους θα σήμαινε παράλυση όλων των διαδικασιών και μη λειτουργία της Αρχής, αποτέλεσμα παράλογο και σίγουρα εκτός του σκοπού του Νομοθέτη ο οποίος προκειμένου να διασφαλίσει την συνέχιση της λειτουργίας της Αρχής σε περιπτώσεις παραίτησης και/ή διορισμού μέλους της, θέσπισε τις ανωτέρω αναφερθείσες διατάξεις του Νόμου 7(I)/98.

Ο σταθμός επικαλείται 2 αποφάσεις ως σχετικές με το θέμα και ως υποστηρικτικές των πιο πάνω ισχυρισμών του, στην υπόθεση *The Republic of Cyprus, through the Public Service Commission v. Yiannis Safirides*, Appeal No.332(1985) 3 CLR, 163 και στην υπόθεση 655/2003 Βραχίμης Χατζηχάννας εναντίον Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω ΕΔΥ. Η Αρχή σε σχέση με τις αποφάσεις αυτές σημειώνει:

A. και οι 2 αυτές αποφάσεις αναφέρονται σε πράξεις της ΕΔΥ μετά από προφορικές συνεντεύξεις υποψηφίων.

B. και στις 2 αποφάσεις που επικαλείται ο σταθμός υπήρξε αρχική απόφαση της ΕΔΥ υπό συγκεκριμένη σύνθεση η οποία ακυρώθηκε με απόφαση του Ανωτάτου

Δικαστηρίου και ακολούθως υπήρξε νέα απόφαση της ΕΔΥ με άλλη σύνθεση (νέα σύνθεση/ άλλο όργανο) η οποία υιοθέτησε κρίσεις της προηγούμενης σύνθεσης οργάνου αναφορικά με προφορικές συνεντεύξεις και προσόντα υποψηφίων.

Επίσης, στις από το σταθμό αναφερόμενες υποθέσεις, οι ακυρωθείσες αποφάσεις λήφθηκαν στο στάδιο της επανεξέτασης της υπόθεσης μετά από ακύρωση της απόφασης του διοικητικού οργάνου με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Είναι σαφές ότι, οι αποφάσεις που επικαλείται ο σταθμός αναφέρονται σε ξένα σε σχέση με την Αρχή περιστατικά και διαδικασίες ως επίσης σε γεγονότα που ουδεμία σχέση έχουν με την παρούσα υπόθεση.

Θέση της αρχής είναι ότι τόσο η παραίτηση του κ. Παπαμιχαήλ όσο και ο διορισμός του κ. Μιχαηλίδη είναι καθόλα νομότυπα και δεν επηρεάζουν με κανένα τρόπο τη διαδικασία ή τις αποφάσεις της Αρχής σχετικά με την παρούσα υπόθεση.

Ενόψει των ανωτέρω και αναφορικά με την εισήγηση του σταθμού για ανάκληση της απόφασης της Αρχής ημερομ. 14.2.2007, η Αρχή κρίνει ότι δε συντρέχει οποιοσδήποτε λόγος ανάκλησής της.

Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι στην Κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα προς παρακολούθηση, ήτοι προγράμματα που περιέχουν σκληρές βίας, ερωτικές σκηνές, λεκτικό υλικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανηλίκους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 05:30 το πρωί

μέχρι τις 21:00 ή 22:00 το βράδυ, που ορίζεται σαν οικογενειακή ζώνη. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε εκπομπής επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δίδει ιδιαίτερη έμφαση στα πιο πάνω θέματα και στη τήρηση προνοιών της νομοθεσίας.

Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του σταθμού όπως έχουν εκφρασθεί από τους Δικηγόρους του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει να επιβάλει στο σταθμό κυρώσεις για τις παραβάσεις που έγιναν στις **12.2.2005** ως ακολούθως:

Για την παράβαση του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), (υποστοιχείο **1**), την κύρωση της **προειδοποίησης**.

Για την παράβαση του **Κανονισμού 32(3)(β)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **2**), το διοικητικό πρόστιμο των **1000 – Λ.Κ.**

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **1000 – Λ.Κ.** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου